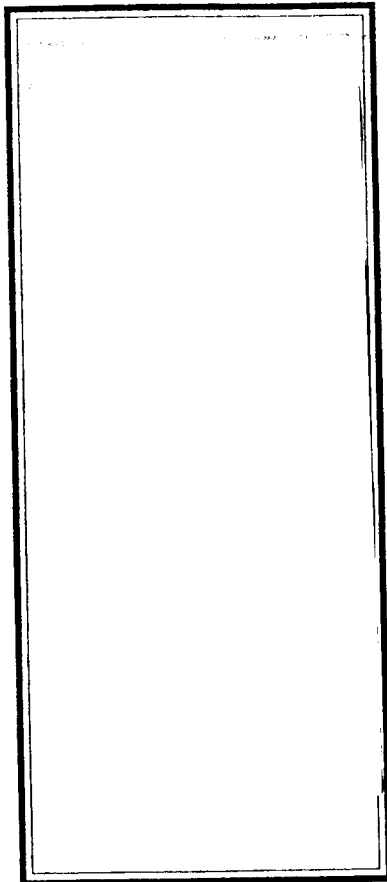

Odesílatel:
Mensa České republiky
P.O. Box 20
Moravská 9
120 00 Praha 2

NOVINOVÉ VÝPLATNÉ

Adresát:

Podávání novinových zásilek povoleno Ředitelstvím pošt Praha čj. 1566/92-NP ze dne 9. 12. 1992.

Z obsahu:
Hlavořámání
Testování IQ
v Kladně
Reportáže
Mensa
v číslech

Mensa

Časopis Mensy ČR

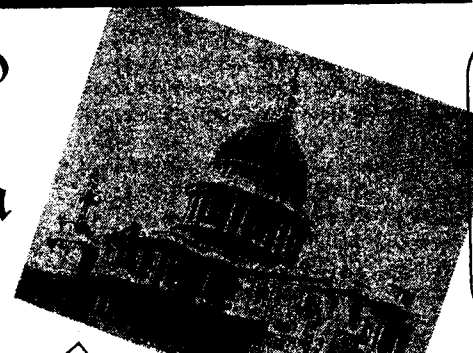

číslo 1, ročník IV. ♦ leden 1996

Londýn '96

1500
let
Dějín

str. 8-9 a 27-28

Nové informace o oslavách zlatého výročí Mensy
v Londýně 20.-26. 8. 1996 naleznete uvnitř čísla

Kalendář akcí Mensy

Všechny mensovní akce jsou přístupné i nečlenům Mensy.

PRAHA

Program pražské klubovny koordinuje Alena Kulhánková (viz adresář na zadní straně) - tudíž ji hlaste akce (do uzávěrky časopisu). Může vám také půjčit klíč od klubovny. Akce, není-li uvedeno jinak, se konají v klubovně pražské skupiny Mensy, Na Zličově 33, Praha 5 - není to poštovní adresa! Je to rodný Hašlerův dům a dostanete se k němu tramvají číslo 12 ze stanice metra Smichovské nádraží - jsou to 3 zastávky směrem do Hlubočep.

- 2.1. út 10.00-16.30 **Kurs šití** (E. Čejková)
(pravidelně každé úterý, dále tedy 9.1., 16.1., 23.1., 30.1., 6.2. a 13.2.)
- 3.1. st 18.00 **Zadáno pro Gymnázium Bud'anka** (K. Havlíčková)
(pravidelně každou 1. středu v měsíci, v únoru tedy 7.2.)
- 4.1. čt 16.00 **SIG RPG - Cyberpunk 2020** (L. Svěcený)
(pravidelně každý čtvrtek, dále tedy 11.1., 18.1., 25.1., 1.2. a 8.2.)
- 6.1. so 15.00 **DPH - Den plný her** (L. Kovář) (k dispozici pražská knihovna)
(pravidelně každou 1. sobotu v měsíci, v únoru tedy 10.2.)
- 8.1. po do 17.00 **Zadáno pro Dětskou Mensu** (K. Havlíčková)
17.00 **Dračí doupě** (V. Pícha)
(obě akce pravidelně každé pondělí, dále tedy 15.1., 22.1., 29.1., 5.2. a 12.2.)
17.00 **Bridž** (P. Kouba) (v zadní místnosti klubovny - podruhé zkušební 22.1.)
- 10.1. st 17.00 **KKK - Kafe, Kecy, Keksy** - setkání (nejen) pražských mensanů
(k dispozici pražská knihovna) (pravidelně každou 2. středu v měsíci, v únoru tedy 14.2.)
20.00 **Uzávěrka únorového časopisu** (pro e-mail již v pondělí 8.1.)
- 11.1. čt 19.00 **Business club** (dříve SIG Business) (A. Hodina), Studio Oáza, Říční 6, Praha 1
(pravidelně každý 2. a 4. čtvrtek v měsíci, dále tedy 25.1. a 8.2.)
- 15.1. po **SIG Hubbleův teleskop a relativita** společně se zasedáním Kosmologické sekce ČAS,
Němčická 1112, Praha 4 (v únoru 12.2.) - viz též článek v rubrice Pozvánky na akce
- 17.1. st 18.00 **Scrabble** - hraní nejoblíbenější slovní hry (J. Bělohávek) (každou 3. středu v měsíci)
- 24.1. st 18.00 **SIG Globální problémy lidstva** (ing. Souček) (pravidelně každou 4. středu v měsíci)
- 4.2. ne 14.00 **Mechanické hlavolamy** - pro děti od 6 do 125 let (přednáška RNDr. J. Flejberka),
Národní technické muzeum, Kostelní 42, Praha 7
- 10.2. so 20.00 **Uzávěrka březnového časopisu** (pro e-mail již ve čtvrtek 8.2.)

ÚSTÍ NAD LABEM

- 8.1. po 17.00 **Setkání ústecké skupiny** v restauraci Red Hill Saloon na Skřivánku
(pravidelně každé 2. pondělí v měsíci)
- 16.1. út 17.00 **SIG Rétorika** (V. Fořtík), Svojskova 28 (pravidelně každé 3. úterý v měsíci)

PROSTĚJOV

- 5.1. pá 19.00 **Setkání prostějovské skupiny** v restauraci Haná, 1. patro (dále každý pátek v měsíci, tedy 12.1., 19.1., 26.1. a 2.2.; na schůzkách se domlouvají případně další akce)

PLZEŇ

- 2.1. út 19.30 **Setkání plzeňské skupiny** v salonku Šatlava restaurace Na Parkánu
(pravidelně každé první úterý v měsíci, v únoru tedy 6.2.)

PÍSEK

- 12.1. pá 18.00-20.00 **Setkání písecké skupiny** v RC-klubu, Jeronýmova 419 (vchod ve dvoře vlevo vzhledu)
20.00-23.00 po přesunu pokračování v biliár klubu v Kulturním domě Jitex
(obě akce pravidelně každých 14 dní, dále tedy 26.1. a 9.2.)

BRNO

- 2.1. út 19.00 **SIG Peníze a další** (Z. Pytela), Křídlovická 66 (pravidelně každé 1. úterý v měsíci)
- 5.1. pá 19.00 **Brněnské plky** (I. Paukertová), Řezáčova 28, Komin (pravidelně každý 1. pátek v měsíci)
- Zájemci o **Brněnské hry** a hraní **Diplomacie** po sítí mohou kontaktovat Tomáše Počarovského (viz Adresář).

Co je Mensa

Mensa je světová organizace založená v roce 1946 v Oxfordu. Členem se může stát každý, kdo dosáhne v testu inteligence, schváleném mezinárodním dozorčím Mensy International, výsledku mezi horními dvěma procenty celkové populace. Pro členství nejsou nutné žádné jiné předpoklady. Ve více než 100 zemích světa má nyní přes 106 tisíc členů.

Mensa ČR má statut národní Mensy a ke 4. 12. 1995 má 1576 členů, z toho Dětská Mensa 223.

Mensa (to, co držíte v ruce) je časopis Mensy České republiky. Redakce neodpovídá za obsah uveřejněných článků a vyhrazuje si právo příspěvky v případě potřeby upravit. Žádáme autory článků a pisatele, aby své příspěvky podepisovali, případně uváděli i kontaktní adresu, a tyto příspěvky zaslali tak, aby došly redakci do data uzávěrky, jinak redakce nezaručuje jejich uveřejnění.

Toto číslo (lednové) bylo dáno do tisku 6. 12. 1995 a jeho náklad činí 1000 výtisků.

© Mensa České republiky, 1995

Uzávěrka čísla na únor je ve středu 10. 1. 1996 ve 20.00 (pro e-mail 8. 1.),
uzávěrka březnového časopisu bude v sobotu 10. 2. 1996.

Obsah

Kalendář akcí	2
Co je Mensa, Obsah, Inzerce	3
Mensovní zprávy	4
Reakce	6
Pozvánky na akce	8
Bystřilna	12
Reportáže	18
Einsteinova společnost	23
Tvorba mensanů	24
Mensa International Journal	26
Věda a polemika	31
Pište nám!	32
Náš časopis	33
Nabídka Mensy	34
Adresář Mensy	35
Silvestrovná příloha uprostřed časopisu je k vyjmutí.	

Inzerce

Pravidla pro otiskování reklam v mensovním časopise:

- ♦ Reklamy smějí zabírat maximálně 10 % z celkové plochy časopisu.
- ♦ Nepřijímá se taková reklama, která by byla v rozporu s hlavním posláním Mensy, tj. podporou lidstvu prospěšných cílů, nebo která by byla zaměřena politicky, ideologicky či nábožensky.
- ♦ Reklamy se uveřejňují v pořadí, ve kterém dojdou redakci.
- ♦ Předseda a členové Rady Mensy mají právo veta na uveřejnění konkrétní reklamy.
- ♦ Inzerce nekomerčního charakteru a inzerce ve prospěch Mensy je zdarma, cena komerční inzerce pro mensany je 5,- Kč/cm² (pouze reklama vlastní soukromé firmě, ne tedy zaměstnavatelé nebo cizí firmě), pro nemensany 15,- Kč/cm².
- ♦ Za zajištění placené reklamy do časopisu může mensan (vyjma členů Rady Mensy) i nemensan získat 25 % z její ceny.

Inzeráty mensanů v tomto časopise: viz strany 11 a 33.

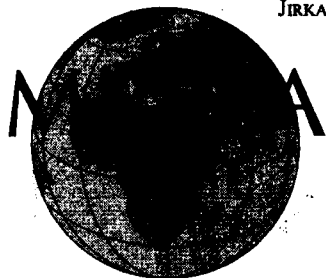
SIGHT

V poslední době se množí zprávičky o této službě, která zpřijemňuje život normálním mensanům. Vzhledem k tomu, že se v zářijovém MI Journalu (viz náš listopadový časopis - pozn. red.) objevily adresy všech koordinátorů, považují za rozumné uvést několik informací, abyste se vyhnuli zbytečným nepříjemnostem či roztrpčení z nedostatku ochoty ze strany koordinátorů.

Jedná se o službu, která má zpřijemnit pobyt lidem v cizí zemi. Koordinátoři jsou schopni sehnat pro cestovatele v síti svých spolumensanů ubytování na několik málo nocí za předem dohodnutých podmínek, jsou schopni třeba zajistit schůzku s ostatními mensany, případně některé informace o své zemi a svém městě. Většinou však nejsou schopni a ani ochotni shánět informace o možnostech zaměstnání (a to ani v rámci letních "brigád"), informace o studiu na vysokých školách a vůbec ostatní fakta spojená s komerčními záležitostmi, pro které jsou v každé zemi vybudovány vlastní informační struktury. Také se nelze divit, že koordinátor těžko něco zařídí během týdne mezi vašim ohlášením a příjezdem. Pokud se má zorganizovat větší akce, pak výrobní lhůty časopisů ve většině zemí jsou ještě horší než naše (to se snažím pochlebovat naší redakci), a pokud máte v úmyslu navštívit zemi, kde je Mensa nepřilíh velká (uvědomte si prosím, že naše je pátá největší na světě a v mé síti je zhruba dvacet lidí po celé republice), pak i sehnání ubytování může být někdy oříšek v tak krátkém časovém intervalu. Nejlepší je oznámení zhruba až dva měsíce předem. (Včera jsem dostal upozornění na příjezd cestovatele dokonce už pro rok 1997.) Takže neviňte koordinátora z neschopnosti, pokud přijedete do cizího města a zavoláte mu se slovy: "Tu jsem. Dělej, co umíš!", a on vám doporučí ubytování v místním hotelu nebo penzionu. Ročně této služby u nás využije zhruba dvacet až třicet cizinců. Nejnavštěvovanější místa jsou Praha, Brno, Plzeň a letos to bylo i Ústí nad Labem. Nejvzdálenější návštěva byla z Austrálie, která pobyla letos právě v Ústí nad Labem a díky

níž byla naše Mensa na letošním IBD/IGC chválena jako velice vzorná v rámci této služby (ještě jednou vřelě díky Vaškovi Fořtíkovi). Pokud máte zájem se zapojit do této sítě, dejte mi prosím vědět na moji adresu z předposlední strany spolu s uvedením vašeho jména a možností, které jste schopni a ochotni pro ostatní mensany dělat (v případě ubytování i požadavky na případné hosty, pokud nějaké máte - nekuřák, stáří, jazyky atd.).

JIRKA BĚLOHLÁVEK

Testování v Kladně 1. 12. 1995

Luděk Brukner zorganizoval první testování v Kladně, tedy konkrétně na Anglo-americké obchodní akademii. Na šestkrát bylo otestováno 55 žáků, z čehož pozitivně 28. Nejnížší výsledek je IQ 96, nejvyšší 160. Nad 150 (Einsteinova společnost) byli 4 žáci. Celkový průměr IQ byl 128,5. Kromě toho byli otestováni i 3 pedagogové "ústavu" (kromě jiného i Luďkova žena).

Luděk pracuje ve firmě Barco v Kladně, kam se dostal mimo jiné i díky svému IQ. Jeho spolupracovnicí je též mensanka Renata Janková, která svého času pro Mensu dokonce pracovala. Když budeme tedy chtít promítat na stěnu či plátno ve velkém ladná ucha dam v soutěži Miss ucho, už víme, kam se obrátit. Firma Barco totiž, kromě jiného, vyrábí známé projektory.

Anglo-americká obchodní akademie je taktéž soukromá škola jako "naše" gymnázium a potýká se s podobnými potížemi. Doufejme, že slušné výsledky v testování IQ pomohou této škole zvýšit prestiž. Protože je zájem o testování na této škole veliký, zejména u mladších 14 let (jde o "reálnou" akademii), bylo by prima udělat i testování IQ pro děti.

JAN FIKÁČEK, 2.12.1995

Pár čísel

Hrál jsem si trochu s mensovní databází (zde se myslí jen databáze "dospělé" Mensy), a tady je výsledek. Už jsem kdysi určitě psal přehled počtu členů (od roku, kdy se platilo členské, neboť dřív to zjistit nelze) a zaplacených členských příspěvků od roku 1992. Tedy:

rok	počet členů	suma člen.	výše člen.
1992	468	41,750	100
1993	1429	194,840	150
1994	1661	243,170	160
1995	1373	309,160	200/300

Zajímalo mě ale také, kolik členů v Mense zůstává, tedy přechází z roku na rok. K tomu jsem tedy zpracoval tabulku. V 1. sloupci jsou roky, ze kterých členové přecházejí, každý další sloupec obsahuje počty členů, kteří do tohoto roku přešli z let minulých:

z\do	1993	1994	1995
1992	264	179	112
1993		799	447
1994			820

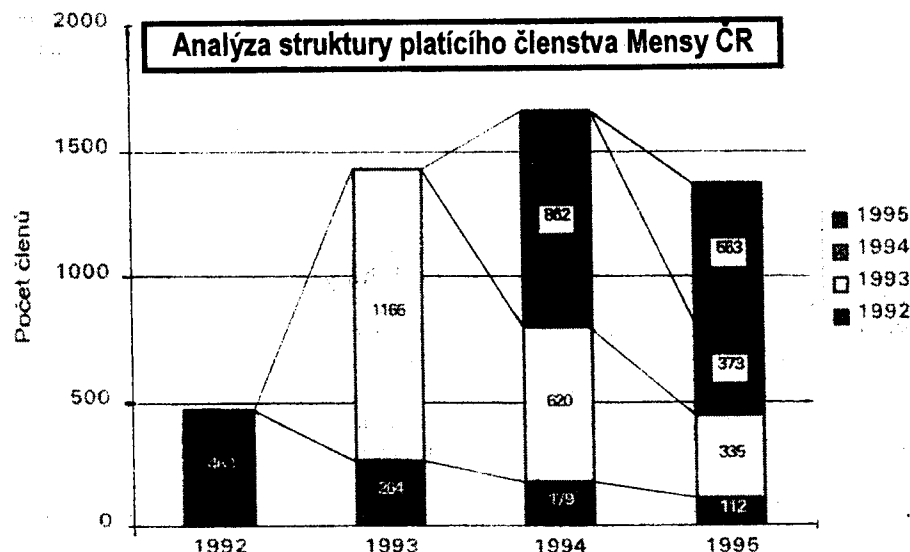
Tedy z roku 1994 přešlo do roku 1995 820 lidí z 1661, což je 49.37%. Z toho z roku 1993 přešlo až do roku 1995 447 z 1429, tj. 31.28% a 23.93% členů z roku 1992 přešlo až do roku 1995. Tak si tabulku uděláme ještě v procentech:

z\do	1993	1994	1995
1992	56.41	38.25	23.93
1993		55.91	31.28
1994			49.37

Je vidět, že z roku na rok (úhlopříčka) přechází vždy kolem 56% členů, kteří zaplatí poprvé. Samozřejmě se to nedá z několika případů zevšeobecňovat. Přechod 94/95 činí výjimku, protože tu došlo k poměrně velkému nárůstu členských příspěvků zejména z důvodu zdražení poštovního papíru a taky proto, že jsme začali platit redakci, aby byl časopis včas (apod.).

Můžeme tabulku doplnit tak, že budeme mít i přechody z roku 1992 do roku 1992, tedy počet nově zaplativších členů.

z\do	1992	1993	1994	1995
1992	468	264	179	112
1993		1165	620	335
1994			862	373
1995				553

celkem	468	1429	1661	1373
DM		107	297	223
součet	468	1536	1958	1596

DM... Dětská Mensa

Tahle tabulka je znázorněna v grafu (vedle dole). Každý řádek (třeba 1992) obsahuje lidi, kteří se poprvé stali členy v daném roce (1992) a sleduje se, kolik jich to vydrželo do jednotlivých let.

Zajímavé jsou i přírůstky nových členů v jednotlivých letech, tedy řada 468, 1165, 862 a 553. V roce 1991 a 1992 se teprve začala rozvíjet činnost Mensy, teprve v roce 1992 začal vycházet trošku slušnější časopis (6x do roka). Až v roce 1993 vycházel každý měsíc, což odráží (vyvolává?) širší aktivitu. Mensa v té době není příliš známá, a to možná i přitahuje zvědavost. Členské příspěvky nejsou tak velké (150 Kč pro všechny).

Snad proto, že náhle rozšíření činnosti Mensy přestalo a lidé si na Mensu a její činnost zvykli, už není tak atraktivní pro nové členy jako dříve. Za to stále stoupá (i když v posledním roce jen mírně) poměrně pevná skupina lidí, kteří se v Mense už zabydli a prodlužují své členství z roku na rok:

92/93	93/94	94/95
264	799	820

A nebo je to všechno jinak. Netrvám na svých vysvětleních.

Kdyby měl někdo zájem dělat podobné analýzy, může obdržet soubor údajů IQ s údaji, kdy bylo prováděno testování, údaje o zaplacení členských příspěvků. Samozřejmě by tam nebyly žádné další údaje, tj. jména, adresy, telefony, data narození, prostě nic.

JAN FIKÁČEK, 26.11.1995

P.S.: Celkem bylo k 1.11.1995 v celé ČR otestováno 10399 lidí, z toho 5736 pozitivně (to je jako u AIDS). Část údajů z počátků Mensy (1989 či 1990) si údajně odvezl ředitel Mensy International a od té doby už je nikdo nespatriil. Databáze je tedy malinko neúplná (ale není to příliš).

Reakce

Brněnské testování IQ

Rád bych se s Vámi podělil o své zážitky z testování IQ, které proběhlo 11.11.1995 v Brně na Základní škole Úprkova. Jsem sice členem Mensy již rok, ale zatím jsem nenavštívil žádnou mensovní akci. Teprve 11.11. při brněnském testování IQ jsem poznal první "fungující" mensany. Bylo to mé první setkání s Mensou.

Ve čtvrtek 9.11.1995 v pozdních večerních hodinách jsem telefonoval k Pytelům, abych zjistil čas a místo konání testů. Dozvěděl jsem se, že ti, kteří chtějí pomáhat, mají sraz v 8.30 na konečné tramvaje č. 1 v Řečkovcích. V sobotu 11.11. jsem pln očekávání cestoval na sraz. V duchu jsem si říkal: "Raději si nic nebudu představovat. Raději se nechám překvapit!" Sami to jistě všichni znáte, že když si něco představujete, dopadne to většinou úplně opačně. Již v tramvaji č. 1 jsem se setkal s prvními třemi členy, kteří vylepovali leták o testování na řidičovu kabinu. Počkal jsem a představil jsem se až na konečné tramvaje, kde jsme všichni vystoupili. Seznámil jsem se tedy s Ivanou, Pavlem, Romanem a taky s paní ředitelkou Základní školy Úprkova, která vystoupila zároveň s námi.

Bylo 8.30, první test měl začínat za hodinu a my se vydali značkovat cestu. Vylepovali jsme letáky, na které jsme dokreslovali směrové šipky. Inám čtyřem se podařilo základní školu najít. Ve škole již bylo pár nedočkavců z řad zájemců o testování, ale stejně většina začala chodit až kolem čtvrt na deset. Chopil jsem se úřednické funkce a stal jsem se zapisovatelem zájemců o testování z řad dětí. Bylo to velice zajímavé a byl jsem nadšen tím, že mohu nějak pomoci. Jediným háčkem byl můj rukopis. I když jsem psal hůlkovým písmem, přesto se omlouvám všem, co to museli po mně číst. Překvapil mě vcelku veliký zájem o testování. Dospělí a děti přicházeli ve vlnách vždy 15 minut před začátkem testu. To jsme měli taky nejvíce práce. Bylo mi líto, že jsem musel kolem půl dvanácté odejít domů (z rodinných důvodů). Vzhledem k mému odchodu nevím, jak se zdařil konec testování.

Musím ale konstatovat, že průběh byl zdařilý a já jsem rád, že jsem konečně poznal brněnské členy Mensy.

Zhodnocení: Samozřejmě žádná akce nebývá dokonalá. Vždy se najdou nějaké nedostatky a vždy se najdou nějakí kritici, kteří by to celé udělali úplně jinak. Je pravda, že víc hlav víc ví, ale já si taky myslím, že víc hlav víc nažvaní (nakritizuje). Vždy se taky najde málo těch, kteří chtějí něco udělat a ne jen... Chci tedy jen říct, že na testování IQ byly nedostatky. Vždyť to ale bylo první testování IQ v Brně! Nic není dokonalé! Mně osobně se to velice líbilo a myslím si, že to Brňáci dobře zvládli. Do budoucna navrhuji, aby se ti, kteří chtějí pomoci, min. 14 dní dopředu sešli a rozdělili si povinnosti. (Hlavně se domluví.) Podávám Vám proto svou pomocnou ruku, kterou bych chtěl rád při dalších akcích nebo testování pomoci. Kontaktujte mně na adrese: Radek Holík, Luční 26, Brno 616 00, tel./fax: 05/75 36 35.

Radek Holík

RADEK HOLÍK, 19.11.1995

Poslání Mensy

"Z ničeho se nemá dělat věda. Ani z vědy ne, natož ze života." Těmito Werichovými slovy bych chtěl, možná poněkud opožděně, reagovat na dopis Zdeňka Suchardy, otištěný v říjnovém čísle. Nepatřím mezi grafomany ani mezi ty, kteří musí za každou cenu zaujímat stanoviska. Píšu jenom tehdy, tlačí-li mne něco, což je právě teď. Ba co víc, Suchardova vize fungování Mensy mi přímo leží v žaludku.

Nemůžu si pomoci, ale z již zmíněného dopisu na mě čpí nechutná ješitnost, nabubřelost a (což je u člena Mensy obzvlášť zážející) hlupáctví. Nepochopím, proč by Mensa nemohla být "společenským dětským a bláznivým, ale přitom chytrých lidí", stejně jako nechápu, proč by Mensa měla být organizací inteligentní elity, na kterou se budou všichni obracet.

Má snad Zdeněk Sucharda představu, že spásí svět jenom proto, že mu vyšly testy IQ lépe, než větší části populace? Má-li tento svět něco spasit, pak si myslím, že je to především skromnost.

Samotná hodnota IQ bez ryzího charakteru je k ničemu a může společnosti jenom ublížit.

Co se obsahu časopisu týče, narozdíl od p. Suchardy bych rozhodně neuvítal články o počítačích, nejméně zajímavých vynálezech, holotropním dýchání či nootropních látkách. Proč? Protože mne to nezajímá. Radši se podívám na fotku možné budoucí Miss Mensy, rozlouknu si pár hlavolamů nebo si přečtu článek o kuličkyádě. Zajímám se o hudbu (klasika, folk, new age, alternativní rock aj.) a taky ji nikomu necpu. Víím, že chci-li si něco přečíst např. o Van Der Graaf, rozhodně nesáhnu po mensovním časopise, ale po Rocku 2000 Josefa Vlčka.

Pane Suchardo, jste-li ochoten přijmout moje doporučení, buďte rád, že jste inteligentnější než většina populace (není-li Vám Vaše inteligence někdy spíš na obtíž - mnozí jistě vědí, o čem je řeč), ale neberte výši svého IQ až tak moc vážně. Uleví se Vám.

Tolik tedy k dopisu Zdeňka Suchardy. Další věci, o které bych chtěl polemizovat, je jeden z bodů stanov - nepolitičnost.

Nemyslím si, že by Mensa měla a mohla být nepolitickou organizací. Předpokládám, že každému slušnému člověku s IQ nad 130 by měl na srdci ležet zájem o základy demokracie - to už je politický názor. Totalitní systém řádně dbal o "otupení" intelligence; byla nepohodlná a mnohým inteligentním nebylo umožněno tuto inteligenci zúročit středním či vyšším vzděláním. Hrozil-li by návrat totalitního režimu, domnívám se, že by Mensu k politickým projevům donutil pud sebezáchovy.

Na závěr chci využít možnosti inzerovat. Prosím tímto vlastníky starých nahrávek Vladimíra Mertu, Oldřicha Janoty a jiných, aby mi napsali na níže uvedenou adresu. Na oplátku mohu nabídnout mnohé klenoty (Kryl - kompletní Krylogie, Třešňák - nevydané písničky, Merta, Hutka a další).

M. Rosen

MÍRA ROSENDORF

RESSLOVA 4, 400 01 ÚSTÍ NAD LABEM,

TEL.: 047/520 02 88

Pozvánky na akce

Oslavy 50. výročí založení Mensy

Jak už se dalo několikrát v našem časopise číst (a jednou dokonce v tomto čísle), proběhnou příští rok na konci srpna (20. až 26.) oslavy 50. výročí založení Mensy. Pro tento účel vám dávám k dispozici zkrácený seznam akcí, které by vás mohly zajímat. V dalším čísle bude uveden seznam úplný. Bohužel většinu akcí je nutno zaplatit, takže seznam bude i s uvedením cen pro váš přehled.

Ubytování: 3 základní možnosti

1) Čtyřhvězdičkový hotel Metropol (blízko Marble Arch a Hyde Parku) nabízí Mense skvělou možnost ubytování za 73,- GBP (britských liber) za pokoj (jednolůžkový až třílůžkový - vše jedna cena) bez snídaně.

2) Studentské koleje Ramsey Hall. Jedná se o jednolůžkové pokoje se sdíleným příslušenstvím a cen je o něco příznivější - 17,- GBP za noc a osobu a tentokrát se snídaní.

3) Osobní dohoda přes SIGHT koordinátora nebo přes koordinátora těchto oslav.

Program:

Každý den budou přednášky. Přednášející ještě nejsou potvrzeni, ale pevně věřím, že budou kontroverzní i provokativní. Tyto přednášky budou bez vstupného pro registrované hosty. Detaily budou k dispozici zhruba v květnu. Kromě dále uvedených programů budou každý večer k dispozici různé alternativní aktivity většinou bez poplatků pro registrované účastníky. Detaily budou k dispozici také v květnu. Mezi oficiální programy budou patřit následující:

Královská observatoř	
a Národní námořní muzeum	6,40 GBP
Muzeum Bank of England	2,00 GBP
Jednodenní výlet do Paříže	85,00 GBP
Výlet na "Thames Barrier"	
- jedinečné technické dílo	4,50 GBP
Londýnské muzeum hraček	6,95 GBP
Jednodenní výlet do Oxfordu,	
místa založení Mensy	20,00 GBP
Hampton Court Palace	10,75 GBP

Buckingham Palace	10,00 GBP
Shakespeare's Globe - divadlo	20,00 GBP
Windsor Castle	8,80 GBP
Vědecké muzeum	7,00 GBP
Mensa Variety Show	9,50 GBP
Chrtí dostihy	20,00 GBP

Závěrem chci pouze upozornit, že předběžný zájem účastníků není zatím dostatečný na zajištění autobusu. Prozatím se přihlásilo 12 lidí. Pokud se to nezmění, bude nutno, aby si tito lidé zajistili kompletní cestu sami (třeba i ve spolupráci s ostatními - jména mám samozřejmě k dispozici). Poslední poznámka se týká registračního poplatku - činí 15,- GBP za osobu a událost. Rozmýšlejte a neváhejte. Poslední přihlášky pro možnost zařazení autobusu do konce prosince, pak už to nebude možné z časových důvodů zajišťovat. Minimum je cca 25 lidí (za předpokladu, že se spojíme se Slovaky na cestu). Předběžná kalkulace na cestu je 3.500 Kč na osobu a zpáteční cestu.

JIRKA BĚLOHLÁVEK

Mensovní Zlatý pohár ve stolních hrách

O dvě čísla zpět jsem uveřejnil lákadlo pro všechny herctivé osůbky. Jedná se o celomensovní turnaj ve čtyřech stolních deskových hrách a turnaj Mensy České republiky v jedné hře karet. Vzhledem k tomu, že do nynějšíka dorazilo na tuto zajímavost jedenáct přihlášek, dovoluji si vám tuto akci připomenout ještě jednou v trochu zkrácené formě. Pojmeme celomensovní turnaj je myšleno závěrečné finále v Anglii u příležitosti oslav 50 let trvání Mensy příští rok v srpnu. Tohoto finále se může účastnit jeden reprezentant z každé země v každé hře (tj. šachy, Monopoly - originální anglická pravidla, backgammon - také též, Scrabble - navíc v anglickém jazyce). Vzhledem k tomu, abychom dosáhli alespoň symbolické účasti, jsou zabezpečeny nulové náklady na cestu do Londýna a zpět pro celkové vítěze (tj. člověka, který získá celkové nejlepší umístění a minimálně v jedné z těchto her zvítězí). Pobytové náklady si už účastník musí zabezpečit sám, ale myslím, že vzhledem k síti SIGHT lze tento krok provést s minimálními náklady. Ostatní vítězové

mají samozřejmě právo účasti, ale zatím to vypadá tak, že si veškeré náklady budou hradit sami.

V českém finále bude k dispozici ještě Scrabble v české verzi a mariáš (možno licitovaný nebo čtyřku). Počítal jsem s uspořádáním několika místních kol a závěrečného finále na celostátním srazu příští rok na začátku května. Podle dosavadních přihlášek to zatím vypadá na pouze jedno předkolo o některém víkendu a pak hlavní finále.

Pokud máte tedy zájem, vyzývám vás k poslání přihlášek na těchto 6 společenských her, a to do prodloužené uzávěrky, která je 15. ledna 1996. Po tomto termínu dojde tedy k závěrečnému rozhodnutí o systému turnaje. Pokud vás odrazují neznámé názvy her, vězte, že jsou to hry poměrně známé a v principu jednoduché. Pravidla pro každou z nich jsou zájemcům k dispozici. Myslím, že možnost účastnit se největší mensovní akce všech dob stojí za pokus a není vyloučeno, že i ostatní vítězové získají snížené náklady. Jinak případné přihlášky posílejte na moji adresu z předposlední strany. Přeji příjemné prožití vánočních svátků a všechno ostatní příjemné, co je s tím spojeno.

JIRKA BĚLOHLÁVEK

Postgraduální kurs: Globální změny

Pražský institut pokročilých studií pořádá tři postgraduální týdenní kursy: postmaturitní, postgraduální a mezinárodní (anglicky) v letním semestru na tematiku globálních změn v chování lidstva. Pořadatel počítá s účastí renomovaných autorů v této problematice, která bude gradovat od prvního ke třetímu kursu a zahrne následující tematické okruhy:

1. Chování člověka a nutné změny paradigmat
2. Přežití biocenóz a zachování biotopů
3. Chudoba jihu
4. Nové myšlení, překonání -ismů a ideologií
5. Evropská integrace jako příklad regionalizace
6. Nadvýroba energie, její obnovitelné zdroje a omezování tradičních způsobů její výroby
7. Bezodpadové technologie a projekty budoucnosti
8. Etické problémy, přelidnění a regulace stavu populace
9. Nutné právní úpravy, empatie národů a problémy OSN
10. Internet a virtuální realita, jejich možnosti a omezení, informační exploze
11. Genové inženýrství a biofyzika
12. Výchova televizí a rozhlasem, vliv na charakter nedospělých
13. Řešení problémů, systémový pohled, indukce
14. Semiotika, noetika, epistemologie
15. Nové metody výuky, marketinku a ohledy na ochranu životního prostředí
16. Interakce mezi sférou vědění a ekonomiky
17. Sluneční energie a energetika budoucnosti

Změna v detailech programu vyhrazena. Dosud přislíbili účast na přednášení: prof. Vodička (Kalifornie); dr. Grygar, AV; dr. Pechan, PIAS; prof. Pačes, AV; prof. Pařízek, KU; doc. Petrášek, MPSB a VŠE; doc. Osolobě, MU; doc. Kleczek, AV a další.

Přibližné vložné týdenního kursu: 500,- Kč, mezinárodního týdenního kursu: 1.000,- Kč (vše bez ubytování a stravy), avšak včetně sborníku a odznaku EU. Kurs bude odměněn diplomem.

Kontaktní adresa: PIAS, U Michelského lesa 366, 140 00 Praha 4 (přihlášky, informace, zápisné, pro mezinárodní kurs též ubytování), tel. +42 2/49 66 25, fax: +42 2/472 4750.

Pro první dva stupně postgraduálních kursů je možno vložné zaplatit až při nástupu. Pro omezenou kapacitu je však třeba zaslat včas písemnou přihlášku. Předpokládané konání kursu I je 22. až 26. ledna, kursu II 18. až 22. března a mezinárodního 10. až 14. června, vše 1996.

ING. JAROSLAV SOUCEK,
CSc. v.r.
TAJEMNÍK KURSŮ

PETR PECHAN
D. PHIL. v.r.
PREZIDENT PIAS

Mensa Austria Charming 1996

Jako každoročně byla i letos všem účastníkům IBD/IGC předána v dostatečném předstihu pozvánka na výroční setkání rakouské Mensy - Charming. Jako účastník předchozích 4 ročníků a pravděpodobný účastník i ročníku následujícího vám mohu návštěvu tohoto podniku vřele doporučit (i když cena není pro našince zrovna nejnižší). Ať už proto, že vždy poznáte krásný kus rakouské země s některou její zajímavostí (loni byla v nabídce například farma lipicánských koní nedaleko Grazu), nebo proto, že toto setkání je pravděpodobně jedno z mála se skutečně bohatou mezinárodní účastí a tudíž s možností procvičit si jazykové znalosti (němčina je zaručena, angličtina bez problémů) a přesvědčit se o tom, že i mensané jsou lidé celkem normální, ale zato s mnoha zajímavými zkušenostmi či nápady. Pravděpodobně dojdete k závěru, že naše Mensa funguje velmi podobně jako ostatní Mensy. Ale teď už k následujícímu setkání.

Místo konání: Werfen - pevnost Hohenwerfen (postaveno 1077) (pouze jeden maraton jižně od Salzburgu)

Termín: 24. května až 27. května 1996 (Bílá neděle)

Zvání jsou všichni mensané i s rodinami. A co je na programu?

Pátek 24. května: příjezd, první procházky, obdivování překrásné přírody (zobrazena též ve filmu "Sound of Music"), potkávací "orgie" (pravděpodobně miněno množství setkání s novými i starými známými), rozdání otázek do hádankářského a tajemného testu.

20.00 - oficiální zahájení s klavírním recitálem Moniky Lonski, po kterém následuje malý bufet a přivítací přípitek

Sobota 25. května: 10.00 - Návštěva jeskyně "The Giant Ice World" - spojeno s cestou nejstrmější lanovkou v Evropě (1 076 m - 1 586 m), návštěva největší ledové jeskyně na světě (20 000 m² otevřeného ledového povrchu) - nezapomeňte teplé oblečení,

- následuje oběd v Bergrestaurantu (1 575 m) s podivuhodným panoramatickým výhledem

- pokračovat bude možno cestou na Tennengebirge (nejvyšší vrchol - 2 300 m) nebo návrat do údolí

20.00 - rytířská večeře v pevnosti Hohenwerfen: hostina ve stylu středověku (celkem 7 chodů s osvětlením svíčkami a starověkou hudbou)

Další možnosti: cykloturistika, horská kola, rafting, tenis atd. - vše třeba plánovat a zabezpečovat samostatně

Neděle 26. května: 10.00 - výroční setkání Mensy Austria na pevnosti Hohenwerfen

11.00 - Volba Nejinteligentnější myšlenky roku; následuje prohlídka pevnosti s průvodcem.

Poté dle individuálního přání - oběd a letecké představení dravců, nebo návštěva Salzburgu, večer je možno navštívit koncert nebo divadlo (festival Bílé neděle - doporučena včasná rezervace)

Pondělí 27. května: 10.00 - Virgule - prezentace s ukázkami, následuje rozdělení cen (za test)

a oběd na rozloučenou v restauraci Pass Lueg. Poté budete mít příležitost navštívit Salzachöfen (údolí bílé vody).

Otevřeno po celou dobu: Středisko komunikace a her (pouze nekuřácké) s nealko pitím a malým občerstvením zdarma. Přineste svoje oblíbené hry!

Na požádání: zvláštní program pro děti (výroba novin, soutěž v malování pevnosti), zde platí také předchozí heslo - přineste své oblíbené hry.

Ubytování: hotel Kärntnerhof (objednávky přímo tam), Hauptstrasse 31, A-5450 Werfen, telefon 0043-6468-214, fax 7175. K dispozici je 13 dvoulůžkových a 5 třílůžkových pokojů v cenách od 240 ATS do 265 ATS (rakouských šilinků) za osobu a noc (včetně snídaně). Ti, kteří si objednají toto ubytování pozdě, mají možnost si najít ubytování v některém z dalších hotelů v blízkém okolí (seznam je k dispozici).

Doprava: Autem po dálnici A10 spojující Salzburg a Villach, výjezd Werfen. Vlakem - stanice expresů Bischofshofen (9 km daleko) nebo stanice Werfen - rychlíky a normální vlaky.

Registrace:

- Zamluvit si hotel dle vlastní volby
- Registrovat se pro setkání na adresy:

Siegfried Lonski, Blühnbachstr. 35, A-5451 Tenneck, tel. 0043-6468-330, fax 7266
nebo **Rudi Challupner**, Stöfling 13, A-4850 Timelkam, tel. 0043-732-69392250, fax 693971

Registrační poplatky jsou následující:

Základní (obsahuje recitál, bufet, přivítací nápoj, vstup do pevnosti, prohlídku, občerstvení v centru atd.): ATS 300

Ti, kteří se nechtějí zúčastnit zahájení: ATS 230

Děti do 15 let musí být zaregistrovány, ale jsou osvobozeny od poplatků.

- Rytířská večeře: ATS 350

Všechny poplatky musí být provedeny společně s registrací nebo přímo na účet Mensa Austria, no. 05.511.027 v Raika Linz-Traun, bankovní kód 34500.

Další vaše případné dotazy rád zodpoví

JIRKA BĚLOHLÁVEK

SIG Hubbleův teleskop a relativita

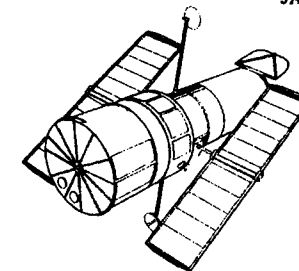
Společné schůzky SIGu Hubbleův teleskop a relativita s Kosmologickou sekci České astronomické společnosti se budou nadále konat na adrese: Medistyl, Němčická 1112, 142 00 Praha 4. Telefon pro bližší informace 472 1112 (ing. V. Novotný).

Vznesení názvu sekce ČAS se netřeba obávat. Sekce je ryze amatérská, i když tu i tam se podaří polapit některého z profesionálních odborníků, aby nás přišel poučit.

Podle mensovního klíče se konají schůzky druhé až třetí pondělí v měsíci. Přesný mensovní systém nelze dodržet, protože se schůzky musí vyhýbat přímým astronomickým sekcím, pro něž je rezervován rovněž pondělek. Data schůzek jsou tedy v pololetním semestru pro rok 1996 konkrétně tyto: 15. 1., 12. 2., 18. 3., 15. 4., 13. 5. a 10. 6. Jejich náplň bude případně v předstihu představena i v tomto časopise.

Vzpomeňte si rezervovat sobotu 19. 11. 1996 na seminář Aktuality III z astrofyziky a kosmologie. Po velkém úspěchu prvních dvou (1994 a 1995) se dá očekávat, že i tyto Aktuality III přinesou nové zajímavosti mezi jinými i z pozorování Hubbleova teleskopu.

JAROSLAV SOUCEK

Jelikož studuji a pracuji v Praze, hledám si zde nebo v okolí nějaký přátelný podnájem. Jestli někdo o něčem víte, dejte mi prosím vědět na telefon do práce 02/282 23 90 nebo na e-mail xkadj05@st.vse.cz

Předem děkuji.

Jan Kadeřábek

Lámání (si) hlavy povoleno? ...avšak pouze hlavolamem!

Matematika zručných rukou

Myšlení je nejtěžší práce, jaká existuje. To je pravděpodobně důvod, proč tak málo lidí myslí.

Henry Ford

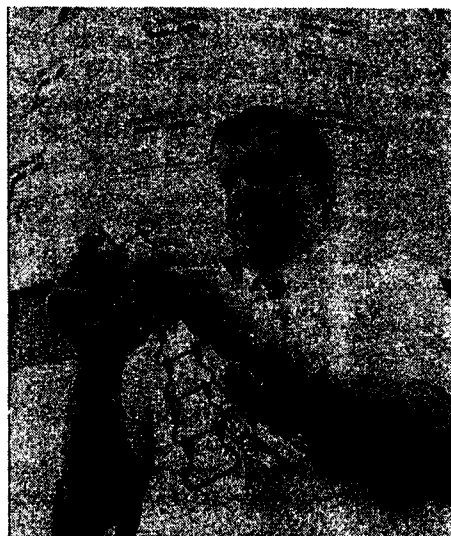
Dámy, pánové, děti školou povinné... přijďte si "pohrát"! První česká výstava hlavolamů se konala od 2. do 31. října 1995 v prodejně Jiří Trmka-Hračky v Ostrovní ulici 21 v Praze 1. (Druhá výstava bude následovat v únoru 1996. Do té doby zde budeme hlavolamy pouze prodávat.) Více než 150 mechanických hlavolamů čeká na zručné ruce a bystré hlavy. Od osvědčených známých hlavolamů až po geniální méně známé z České republiky i celé Evropy, jejichž nápad směřuje do budoucnosti. Nemusíte se jenom dívat, můžete si sáhnout a na místě vyzkoušet svoje umění a teprve potom podle zájmu i koupit. Pořadatelé výstavy - Jaroslav Flejberk a Jiří Trmka totiž připravili výstavu nikoli pouze "k podívání", nýbrž interaktivní. Kdo si nebude vědět rady, pro toho tu budou "demonstrátoři", kteří poradí a předvedou, jak na hlavolam vyžrát. Hráť si (a myslet!) je zde dovoleno všem.

Autorem nápadu představit "celý svět hlavolamů" zájemcům a příznivcům tohoto intelektuálně-manuálního koníčka je dnešní host Těčka RNDr. Jaroslav Flejberk, absolvent Matematicko-fyzikální fakulty UK v Praze, matematik, programátor. Známe ho například jako citlivého propagátora "královny věd" z cyklu besed "Radost z matematiky", pořádaných Národním technickým muzeem.

Co vás inspirovalo k myšlence uspořádat první výstavu hlavolamů u nás? Jsou podobné výstavy běžné i jinde v Evropě?

J. Flejberk: Výstavy hlavolamů pořádají obvykle technická muzea nebo muzea věd, například v Londýně je to Science Museum, které má trvale "koutek hlavolamů" a kromě toho i zaměst-

nance, který se stále zabývá jejich vyhledáváním. Britové mají tradičně k hlavolamům blízko. Ale i technická muzea v Kodani a Berlíně pořádají podobné výstavy a ve všech velkých evropských městech, jako je například Londýn, jsou dvě tři prodejny specializované na hlavolamy. U nás ve spolupráci s Národním technickým muzeem pořádáme přednášky o hlavolamech a zájem o ně inicioval myšlenku na uspořádání první výstavy hlavolamů. Nechtěli jsme přitom předvádět jen takzvané "trháky", které si jednou za rok koupí některý sběratel, ale ukázat celou šíři světa hlavolamů. Kromě toho se zde zájemci seznámí na informačních panelech i s historií každého hlavolamu, kdo je jeho autorem a co ho inspirovalo k jeho vytvoření.

Jak byste definoval hlavolam? Co vás k nim přivedlo, je to váš koníček související s vaší profesí? Jak dlouho si "hlavu lámete"?

J. Flejberk: Ano, souvisí samozřejmě s matematikou a ta je mou profesí, pracuji jako programátor, i mým koníčkem. Hlavolamy - to je vlastně matematika rukou, každý hlavolam má matematický podklad. Jsem přesvědčen, že je to matematika sdílitelná každému. Pochopit hlavolam dokáže každý, málokdo ale pochopí třeba diferenciální rovnice a integrální počet, a přesto jsou "schovány" v hlavolamu. Každý se tak díky

hlavolamu "dotkne" matematiky a možná tímto zprostředkovaným způsobem si k ní vytvoří vztah, touhu přijít věci "na kloub". Manipulace s hlavolamy rozvíjí nejen schopnost logického myšlení, ale i mechanickou zručnost - schopnost manipulovat s materiálem. Já mám hlavolamy rád už od dětství. Můj dědeček měl malou sbírku hlavolamů a později se mi začaly dostávat do rukou i z jiných zdrojů a začal jsem je také vyrábět.

Liší se nějakým zásadním způsobem české mechanické hlavolamy od zahraničních? Projevují se nějak "zlaté české ručičky"?

J. Flejberk: U nás věnují výrobci kovovým hlavolamům daleko větší péči. Na Západě jde o komerční výrobek, zatímco u nás si umělci kováři s hlavolamem "pohrají", jejich design je dokonalý a je to precizní práce. Právě proto část zájemců kupuje české drátěné hlavolamy jako "umělecké dílo" do bytu a že jde o hlavolam, je ani tak nezajímá.

Hlavolamy jsou pro všechny věkové kategorie, každý si může vybrat podle svých schopností různé obtížné hlavolam. Pokud jde o děti, jsou určeny "obyčejným" dětem? Jak děti přistupují k hlavolamům?

J. Flejberk: Jsou určeny vnímavým inteligentním dětem. Ale pouhé intelektuální předpoklady nestačí. Spolupracujeme například s Mensou, kdenavštěvují přednášky nadprůměrně inteligentní děti. Zhruba polovinu z nich hlavolamy nezaujaly. I když mají IQ třeba 180 a jsou schopny nad složitým problémem hloubat několik hodin, mají odpor dotýkat se něčeho rukama. Jen ty

děti, které chtějí tvořivě pracovat i rukama a mají současně manuální zručnost, uspějí při řešení hlavolamu. Hlavolamy mají význam také pro děti nějakým způsobem handicapované. Vložíme-li hlavolam do rukou dítěti, které má například problémy při komunikaci s okolím, a to se projevuje i špatnými známkami ve škole, beze slov ho vyřeší. Hlavolam bleskově "odhalí, co má v hlavě".

Je u nás například nějaký klub přátel hlavolamů, nebo se jedná o individuálně pěstovaného koníčka?

J. Flejberk: Je to individuální záležitost, v Čechách je sedm sběratelů. Existuje ale mezinárodní Sdružení Jerryho Slocuma, jehož členy je pouhých 200 sběratelů, takže ČR je na tom dobře. Máme také největšího střeoevropského sběratele hlavolamů - pana Stanislava Tvrdíka z Radotína, který shromáždil více než dva tisíce mechanických hlavolamů. Pan Jerry Slocum z USA má sbírku dvaceti tisíc mechanických hlavolamů. Při nedávné návštěvě Prahy téměř vykoupil prodejnu, protože ocenil originální design českých drátěných hlavolamů.

Kdybychom pohlédli za hlavolamy zpět do historie, který je nejstarší známý hlavolam? Měly hlavolamy někdy i jiné netradiční využití?

J. Flejberk: Nejstarším známým hlavolamem jsou určité čínské kroužky, které jsou staré přes dva tisíce let. Zachovaly se v hrobech čínských velmožů, takže to nebyla jen ozdoba, jistě je považovali za významné, používali je a řešili. Je známo, že v 15. a 16. století se hlavolamy používaly v Anglii originálním způsobem, a sice místo

Nový český mechanický hlavolam nazvaný Labyrint je "z rodiny" Rubikova kostka, to znamená "uspořádejte". Je založen na principu zrcadlového efektu, tvoří ho sada otočných osmistěnnů a půlek osmistěnnů. Je složen tehdy, jestliže je při kolmém pohledu vidět z obou stran stejná barva.

zámku, což jistě mohlo odradit zloděje. Hlavalom se stejným názvem "Zámek" si budou moci vyzkoušet i návštěvníci výstavy.

Měly hlavalomy oblíbené některé významné osobnosti? Není v nich obsaženo i něco navíc, nějaké skryté poselství?

J. Flejberk: Hlavalomy se rádi zabývali například američtí prezidenti včetně George Washingtona a Thomase Jeffersona. Nejen, že je dovedli řešit, ale vedli si i záznamy, jak při řešení postupovali.

Čtenáře Téčka bude možná zajímat hlavalom "Hanojská věž", k němuž se váže zajímavá pověst. Když se prý podaří všech jeho čtyřicet kroužků přemístit podle pravidel z jedné tyče na druhou, pak doba, za kterou se to podaří uskutečnit, odpovídá době, po níž bude lidstvo ještě dále existovat. Kdybychom předpokládali, že bude s hlavalomem někdo pracovat osm hodin denně, pak je to pět tisíc let. Hlavalom je známý asi dvě až tři sta let. Takže jestliže první řešitel začal už tehdy skládat, máme k dobru ještě čtyři tisíce sedm set let, pokud ovšem někdo nenajde jiný algoritmus!

Jste sám autorem nějakého hlavalomu? Jak vlastně hlavalom vznikne? Je to záležitost okamžitého nápadu?

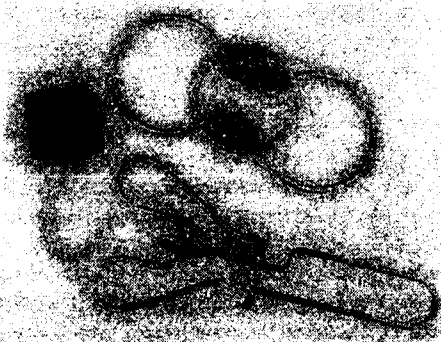
J. Flejberk: "Vynález" úplně nový hlavalom se podaří jednou až dvakrát v životě. Na výstavě se přestávám jako autor hlavalomu "Kobra", který je sice pěkný, ale již teď tuším, jak by šel ještě vylepšit, aby se mohl stát

"moji Rubikovou kostkou". Přijít na nový hlavalom lze dvěma způsoby. Při tom prvním postupují tak, že když mě zaujme nějaký zajímavý hlavalom, zkouším udělat jeho "slabou" modifikaci, až mám dojem, že vzniklo něco skutečně nového. Potom velmi podrobně studuji literaturu, zda někdo jiný nepřišel s podobným nápadem. Také koresponduji s ostatními tvůrci hlavalomů po celém světě, abych zjistil, zda se domnívají, že "je to ono" a aby otestovali splnění základní podmínky: Hlavalom musí vypadat na pohled velmi složitě, a přitom musí mít velmi jednoduché řešení.

Moje motivace je dát lidem do rukou hlavalom, který vyjadřuje matematickou myšlenku. Jestliže se dovím o nějakém novém fyzikálním nebo matematickém objevu, snažím se vymyslet model hlavalomu, který by ho co nejlépe vystihoval, a to je druhý způsob.

Rozlišují se hlavalomy podle obtížnosti a jsou i hlavalomy neřešitelné?

J. Flejberk: Hlavalomy jsou očíslovány podle stupně obtížnosti jedna až šest. Pro začátečníky je nejlepší začít u nejnižšího prvního stupně a pokračovat až k optimálnímu stupni. Je ale zaji-

mané, že děti obvykle sáhnou po složitějším hlavalomu než rodiče. Nemají zábrany, že by se "shodily", kdyby se jim nepovedlo ho vyřešit (na rozdíl od rodičů).

Neřešitelné hlavalomy byly vždycky výzvou a je tomu tak i na výstavě - jeden z těch sto padesáti vyřešit nelze, ale který...?

Víte, co je "Loydova patnáctka"?

Přesně před sto lety vypsál Sam Loyd soutěž o 1000 dolarů na řešení matematického hlavalomu, který neměl řešení. Byla to takzvaná Loydova patnáctka. Zúčastnilo se přes milion Američanů, pár se jich z toho zbláznilo, zbytek to prý vzdal. Matematický důkaz neřešitelnosti přišel až později a všichni si myslí, že ho Loyd znal, a proto si klidně vsadil...

Klasifikace mechanických hlavalomů podle Jerry Slocuma

Skládací hlavalomy - hádankou je složit daný objekt, a to dvou nebo třírozměrný (například Tangram).

Hlavalomy na rozebrání - cílem je otevřít nebo rozebrat hlavalom.

Protínající se hlavalomy - musíte složit nebo rozložit danou sadu navzájem propletených částí.

Rozebírací hlavalomy - musíte vyjmout sponu, kroužek, provázek. Úkolem také může být rozebrat hlavalom na dvě části anebo jenom přemístit část hlavalomu z jednoho místa na druhé. Materiálem bývá kov, případně provázek. Tyto hlavalomy patří mezi klasické (Srdíčko).

Několikatahové hlavalomy - posuňte, přeskákejte nebo proběhněte daným hlavalomem (Bludiště, Solitér).

Nádoby naplňte vodou nebo kapalinou bez jakékoli ztráty.

Hlavalomy na zručnost - přesuňte kuličku, čtvereček nebo jiný předmět speciálním otvorem, do zvláštní dírky (cíl je jasný, čím šikovnější ruce, tím lépe).

Trikové hlavalomy - úkolem je vyjasnit matematický trik, jenž je s tímto hlavalomem spojen (rozdělení čtverce na větší obdélník).

Nemožné sestavy - objevte, jak byl tento objekt sestaven (lod' v láhvi).

Skládačky - přehýbejte hlavalom tak, až vznikne to, co má.

Doporučená literatura pro čtenáře Téčka:

Bakalář, E.: I dospělí si mohou hrát. Praha, Press Foto, Nakladatelství ČTK 1976

Čmolík, O.: 333 a ještě několik her a zábav pro pionýry. Praha, Mladá Fronta 1957

Slocum, J. - Botermans, J.: Puzzles old and new. How to make and solve them. Amsterdam, Plenary Publication, De Meem, 1986, 1990

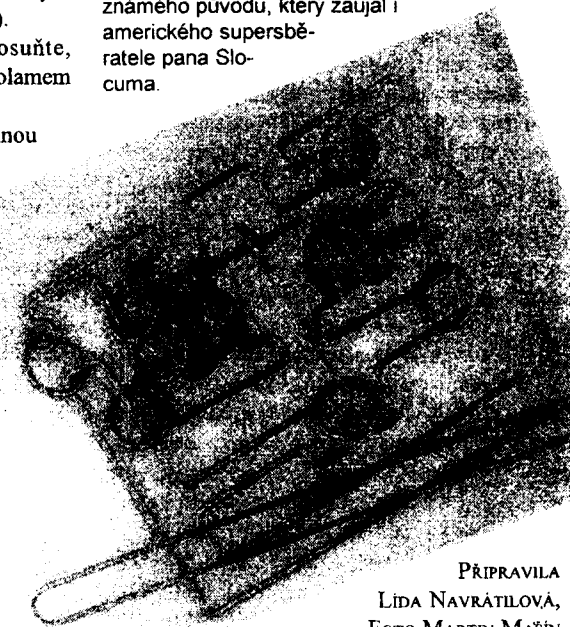
Van Delft, P. - Botermans, J.: Creative puzzles of the world. New York, Harry N. Abrams 1978.

Na předchozí straně (odshora dolů a zprava doleva) - drátěné hlavalomy: pouta, nádobíčko, symetrický, hřeben.

Na straně 12 - Jaroslav Flejberk nad svým hlavalomem "Kobra": "Hlavalomy - to je matematika sdělitelná každému..."

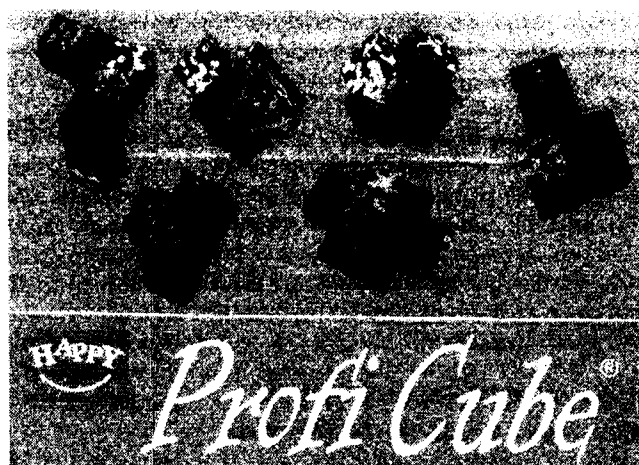
Hlavalomovou "lahůdkou" je určitě jeden z nejkomplikovanějších hlavalomů - "Velké bludiště", jehož rozdělení trvá těm nejlepším 15 minut. Je to tradiční ruský hlavalom blíže neznámého původu, který zaujal i amerického supersběratele pana Slocuma.

PŘIPRAVILA
LIDA NAVRÁTILOVÁ,
FOTO MARTIN MAŠIN

PŘEVZATO Z T95, ČÍSLO 10/95.

Poslední hlavolamový hit - "Dábelské kostky" (Profi Cube) - jsou ze zcela nového materiálu a umožňují skládání všech možných prostorových tvarů, to znamená po klasických mechanických hlavolamech, které byly rovinné nebo měly jen "jednu fintu", je to prostorový hlavolam. Jedná se nyní o nejvýznamnější evropský hlavolam, který vloni v Belgii a v Holandsku získal cenu "Hračka roku" a byl označen jako nejlepší hračka na světě. Originální nápad je belgického původu. Je prý vhodný pro děti "od 7 do 125 let".

Jardův sloupek

Vítězem minulé soutěže (z časopisu 8-9/95) je **Karel Mejzlík**.

Nová soutěžní úloha:

Najděte další čísla v řadách:

- a) 1, 1, 2, 3, 5, 8, 12, 18, 26, 38, 53, 75, 103, 142, 192, 260, ?
- b) 1, 1, 2, 3, 5, 8, 13, 17, 26, 34, 45, 54, 67, 81, 97, 115, 132, 153, 171, 198, 228, 256, ?
- c) 1, 1, 2, 5, 14, 42, 132, 429, 1430, ?
- d) 1, 1, 2, 5, 14, 43, 143, 509, ?

Odpovědi zasílejte na adresu:

JAROSLAV FLEJBERK, Klapádkova 2242/9,
141 00 PRAHA 4 - SPOŘILOV

Tři zebry

V cukrárně, aneb Glykomens '96

V cukrárně "U tří větrníků" se setkala pět mensanů. Všichni měli trika s emblémem Mensy různých barev. Všichni též měli různobarevné krátké kalhoty a ponožky. Udělali si mezi sebou malou polední rozcvičku ve vrhání šlehačkových dortů. Žel jedna z těchto letících lahůdek zasáhla právě Martu. Ta chtěla vědět, kdo že jí to vyrobil na obličej šlehačkovou šumavu. Určitě poznala, že to byl jeden z přítomných mensanů a že měl na sobě triko s červeným emblémem Mensy a červené ponožky. Viníka však musí určit poslepu, pouze vyslechnutím přítomných pánů.

Věděla, že:

1) V oblečení byly přítomny pouze tři barvy: červená, žlutá a zelená.

2) Jediný účastník "přestřelky" měl všechny tři součásti oblečení stejné barvy.

3) Součásti oblečení ostatních byly různobarevné. To znamená různobarevná tílka s emblémem Mensy, kalhoty i ponožky. Každá z citovaných barev se vyskytovala v každé součásti oblečení u všech třech společně pouze jednou.

4) Účastníci se jmenovali Jan, Louis, Viktor a Luděk.

5) Na sobě jsem měl určitě zelené krátké kalhoty a žluté ponožky, povídá Jan, mimochodem prý lhář.

6) Víím, že Jan měl na sobě triko se žlutým emblémem Mensy, řekl kdosi pravdomluvný.

7) Nejsem si jist, ale myslím si, že Louis měl na sobě zelené krátké kalhoty a triko s červeným emblémem Mensy, doplňuje snad Luděk.

8) Viktor měl na sobě červené ponožky, podotýká nesměle Jan.

Kdo hodil dort po Martě a jaké oblečení měl na sobě Jan?

Mensalov - Rožmberk 1996

Červencového závodu v lovení ryb u jihočeského rybníka Rožmberka se zúčastnilo šest mensanů. Jsou to tito: Gábina, Lída, Luděk, Jan, Marta a Viktor. Bylo uloveno i šest druhů ryb, a to: kapr, sumec, tolstolobik, hrouzek, tloušť a candát. Ryby váží: 0,3 kg, 1 kg, 1,5 kg, 1,7 kg, 3 kg, 10 kg.

Od jednotlivých závodníků jsme se dozvěděli:

- 1) Každý ze závodníků chytil jen jednu z uvedených ryb.
 - 2) Lída ulovila největší českou rybu i nejtěžší rybu závodu.
 - 3) Luděk se mezi oceněné nedostal.
 - 4) Cenu obdrželi první tři závodníci.
 - 5) Hrouzek byl bezkonkurenčně nejlehčí rybou.
 - 6) Tloušť představoval jakýsi etalon váhy.
 - 7) Jan chytil 3 kg rybu.
 - 8) Viktor skončil těsně za Gábinou, ale poslední nebyl.
 - 9) Marta byla oceněna jako jeden z vítězů a stála na stupínku i se svojí "ruskou" rybou.
 - 10) Jedna ze zúčastněných dívek chytila kapra.
- Uveďte pořadí jednotlivých mensanů a druh ryby, který ulovili, i s její vahou.**

Poetická zebra

Jan v trafice neprodává
na lyže též nesází
v hospodě kamaráda vysedává
kol bazénu jak neplavec prochází

Louis elektrině vůbec nerozumí
s Janem určitě nevzpírá
plavat však dobře umí
instalaci opravit zná

Petr si rád zalyžará
jeho jediný kámoš elektrikář je
všem se prý dobře daří
a kdos citovaný jezdí na kole

Úkolem vašim přeci je
zjistit koničky jmenovaných
a též jejich pravé profese
dočkáte se díky vzdaných
s **Viktor**em to otřese
Jan kamarádství pouze s jedním unese!

AUTOR ZEBER: KAREL MEJZLÍK

Řešení úloh Bystřilén z minulých časopisů:

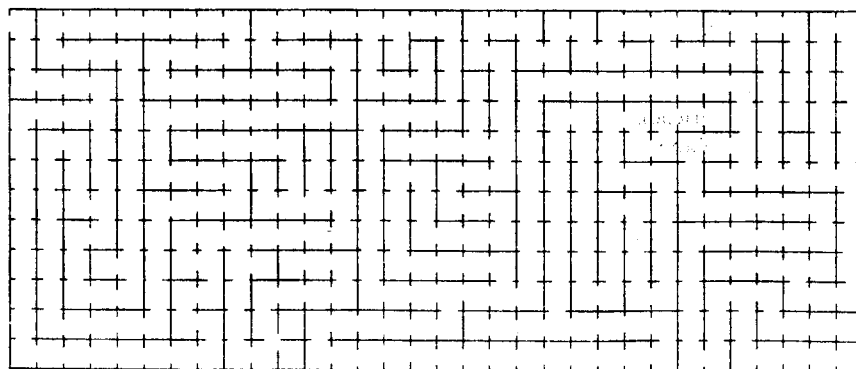
6/1995: Přímokovačka - optimista, dalším číslem v řadě by měla být 1 (posloupnost 1, 1, 2, 2, 3, 3, 2, 2, 1);

7/1995: Běžecké závody - závodník s číslem 4 na dresu doběhl v první dráze; Běžecké závody 2 - řešení patrně neexistuje, dojdeme ke sporu; Tři přátelé - Hnědý má bílé vlasy; Lomonosovka - blahopřeji; Hřebenovka - pomoc;

8-9/1995: Zlatníkův problém - napsal jméno velkými tiskacími písmeny pod sebe do sloupce;
11/1995: Zabítí brouka Pravdy - s největší pravděpodobností svižník Mantichora; Průvodčí - Jan Horák (z prvních písmen následujících po -ar- v názvech stanic); Přesmyčky - Shakespeare;

12/1995: Mensanská večere - Karel (29 let) a Lída (22 let), Louis (28 let) a Marta (21 let), Jan (32 let) a Gábina (25 let); Dětská zebra - Krtek (8 let) a Krtonožka (3 roky), Ferda (9 let) a Beruška (4 roky). Pytlík (10 let) a Stonožka (5 let).

Bludiště Jardy Flejberka: Naleznete nejkratší cestu bludištěm z jedné strany na druhou.

Kozel mezi klokany IV.

Třetí reportáž psaná na obrácené straně planety

Jak tu trávím volný čas? Ráno chodívám cvičit a plavat do Beatty Park Aquatic Centre, které je hned naproti škole. Mohu si tu vzít každý den čerstvé noviny. Večery obvykle trávím pracovně, většinou ve firmě, kterou vlastní jedna česká rodina, jež naposledy bydlela v rodné zemi před dvaceti lety. Lidi chodí do kina hlavně kvůli tomu, že děj filmu není desetkrát přerušen pásmem komerčních reklam a ještě rádi zaplatí \$11; já ne! Možná proto, že se na televizi nemám čas koukat a nějak mi to nepříjde.

PINK COCKATOO

Díky Čechům zde žijícím nebo studujícím jsem si našel práci, kde mi platí průměrně něco málo přes 10 australských dolarů na hodinu. Jaké nejlevnější zboží si za to mohu koupit? 5 dvoulitrových kanystříků mléka, nebo 7 toustových bochníků chleba, nebo 5 kilových margarínů, nebo skoro 2 kila libového masa, nebo 5 dvoukilových pytlíků s jablky, nebo 8 kg banánů, nebo čtrnáctikilového melouna (dnes je jaro 13. 11. 1995, tzn. v létě bude pravděpodobně levnější), nebo 3 kilovky medu apod. (Nebo 8-9 známek na dopis do České republiky - pozn. red.) Dokonce jsem sehnal za tu cenu jednu novou bílou košili plus krásný kapesní diář v jednom nově otevřeném obchodním domě, kde bych si místo toho mohl koupit dva pánské deštníky, nebo dvě třetiny sportovní boty, nebo dvě hrozné kravaty (v supermarketu naproti jenom půlku,

zatímco v second-handu pět docela slušných). Jedna prima věc, kterou by Honza Fikáček určitě přivítal v Čechách, je tu běžná - všechny WC jsou tu zadarmo a je tam vždy role toaletního papíru.

Kničky jsou tu nádherné, ale dražší než u nás v Čechách. Prosím srovnajte - ta samá knížka u nás za 60 Kč a tady za \$17.95. Pohlednice se po velmi dlouhém hledání dají sehnat tři po jednom dolaru. Tento zvýšený ekonomický pohled na zdejší životní úroveň možná způsobí i fakt, že tu studuji velmi intenzivní jazykový kurz **Cambridge English Course for International Business & Trade**. Ve třídě mám tu čest se denně vídat se stejně starými lidmi z Korey, Indonésie, Malajsie, Vietnamu, ale také z Evropy (Švýcarsko, Španělsko, Francie a Německo). Škola mi poskytla možnost bezplatně pracovat v pátek dopoledne v jedné počítačové australské firmě, přičemž mohu uplatňovat a v terénu používat tu teoretickou angličtinu z učebnic.

Je tu mnoho rozdílného, např. elektrické zásuvky, které se dají i vypínat - myslím si, že jsou tvarem daleko bezpečnější než evropské. Žárovky do stolních lampiček tu nemají Edisonův závit, a to si myslím, že zase není dobré. Dále tu nemůžete mít kliku (v ruce). Jsem v Austrálii už třetí měsíc, ale klasickou kliku na dveřích jsem neviděl, jenom koule nebo drobné kličky.

Jarní (skoro letní) pozdrav od protinožek posílá a šťastný nový rok 1996 všem mensankám a mensanům přejí

PETR KOZEL

SILVESTR 1996

A už je tu opět nový rok. První časopis na rok 1996 právě držíte v ruce. Přestože se v posledních měsících objevují s tiskem našeho časopisu problémy, doufám, že toto číslo dostanete přeci jen ještě před koncem roku starého. Proto jsem si dovilil udělat pro Vás malou silvestrovskou přílohu. Najdete v ní čtyři povídky, které snad potěší nejenom studenty matematiky. Redakci je poslal mensan Libor Petr, který jejich v podstatě zlidovělé verze bez známého autora získal stáhnuté z Internetu. Příjemné počtení.

LUDEK G. KOVÁŘ, ŠÉFREDAKTOR

O zlé nule

Bylo, nebylo v jednom ztraceném uzavřeném intervalu žil otec Sínus se svými dvěma dětmi, synem Tangens a dcerou Cotangens. Sínus pracoval v lese, kam chodil každou periodu kácet polynomy. Jedou šel dále do lesa a tak vzal děti s sebou. Když přišli na místo, kde chtěl této periody otec kácet, řekl svým dětem: "Hezky si tu konvergujte a nezlobte. Večer se pro vás vrátím." Potom odešel za prací. Děti si vesele konvergovaly na derivaci, potom na hyperbolu a parabolou a tak podobně téměř půl periody. Pak dostala Cotangens nápad, že by si mohly natrhat absolutní členy malých polynomů. Když měly plné obory hodnot, sedly si děti na starou konstantu a jedly. Potom si zase konvergovaly a tak pořád dokola. Když se již perioda chýlila ke konci, všimla si Cotangens, že polynomy v okolí jsou mnohem většího řádu, než bývají v okolí jejich intervalu. Strašlivě se lekla a říká: "Bratříčku, myslím, že jsme zabloudili." Tangens se lekl ještě víc, a protože byl mladší a bojácnější, dal se do usedavého pláče, až mu konstanty kanuly po konvexních částech grafu. Cotangens byla starší a rozumnější a tak ji ani tato složitá soustava nezaskočila a hned měla řešení, i když nejednoznačně určené. "Vylez na tamten vysoký polynom, rozhlédni se po δ -okolí, a uvidíš-li někde inflexi, posuneš tím směrem absolutní člen toho polynomu, abys nezapomněl směr. Potom půjdeme tím tím směrem a někde určitě dojdeme.

Tangens se z nalezeného řešení zaradoval a hned udělal, co mu Cotangens řekla. Vylezl na polynom, rozhlédl se po okolí, v dálce zahlédl inflexi, utrl absolutní člen polynomu a posunul jej směrem k inflexi. Potom slezl a vydal se se sestrou tím směrem. Byla již úplná tma, když děti dorazili na interval, který byl k jejich velkému překvapení složený ze samých chutných nul. Rozhodly se, že se nají a potom se uvidí. Daly si několik nul a chtělo se jim spát. "Myslím, že teď už stejně dál nemůžeme", řekla Cotangens, "měli bychom se vyspat a ráno uvidíme." Obě děti usnuly, jako když je do vody hodí.

Spaly dlouho, protože netušily, že na tomto intervalu je definována strašlivá nula, která, co najde, to s sebou vynásobí. Ráno, když se děti probudily, chtěly si vzít ještě pár nul, když tu zaslechly nulu, jak se k nim se strašným ráumusem blíží. Děti začaly utíkat, co jim extrémy stačily. Nula je však stále doháněla. Děti už si myslely, že je také musí vynásobit, když tu náhle se nula zastavila a nechala je být. Děti se nechápavě otočily a pochopily. Jak utíkaly, ani si nevšimly, že se vrátily do svého intervalu a nula tu nebyla definována.

Chvilku sledovaly nulu, jak vzteky sama sebe násobí sama sebou a potom se radostně rozběhly za tatínkem. Když přiběhly domů, Sínus je chytil do konkávy a všichni byli rádi, že to všechno dobře dopadlo.

Sinusová pohádka

Bylo nebylo, na jednom definičním oboru byl definován mocný logaritmus, který měl za dceru krásnou funkci Sinus x . Mladá princezna byla skutečně nádherná. Její ladná křivka byla zvýrazněna absolutní hodnotou, kterou si ráda oblékala, půvab jí dodávala i velká frekvence a krásná amplituda na sympaticky souměrném oboru hodnot. Při úsměvu roztomile špulila periodu a nevadil ani její mírný cosinovitý předkus. Funkce na celém definičním oboru žily spokojeně a mocný logaritmus byl všemi uznán jako moudrý pán a vládce. Ale jednoho dne se blízko logaritmického pravítka, kde král sídlil, usadila hrozná derivace. Terorizovala pravé i levé okolí a derivovala, vše co jí přišlo do cesty, až všude kolem ležely jen samé nuly. Jednou vzkázala králi: “Příští týden zderivuji tvoji dceru”. I bylo mnoho smutku v prstencovém okolí, až král rozhodl: “Sinusoidu a půl definičního oboru dostane ten, kdo nás zbaví té hrozné derivace.”

Zpočátku se hlásilo mnoho funkcí, které se chtěly s nepřítelem utkat. Ale dny ubíhaly, a po derivaci vždy zůstávaly jen nuly. Statečné složené funkce metaly na strašlivou derivaci své parametry, kvadratické funkce chtěly v boji využít parabolický tvar svých grafů, ale všichni podlehli. S úspěchem se nesetkal ani exponenciální rytíř, který se sice domníval, že je pro derivaci neporazitelný, ale ta jej chladnokrevně zderivovala při základu y . O nabídce krále se dozvěděl i šlechtic Arcus von Sinus.

Byl moudřejší než všichni ostatní, a proto se nevydal přímo do boje, ale nejdříve vyhledal starý moudrý integrál, který měl v boji s derivacemi velké zkušenosti. “Dobře jsi udělal, že jsi za mnou přišel,” řekl mu integrál. “Dám ti tři dary, které ti v boji pomohou. První je exponenciální štít. Je tvořen složenými exponenciálními funkcemi s různými proměnnými, a proto je velmi těžké jej zderivovat. Můj druhý dar je tento integrační meč. Je to jediná zbraň, která je schopná derivaci porazit. Třetím darem je tento cyklometrický amulet. Bude ti stále připomínat, abys při integraci nikdy nezapomněl přičíst konstantu. A teď jdi a determinant tě prováže.”

A přišel den, kdy měla být zderivována krásná princezna Sin x . Doprovázena lehkými lineárními funkcemi kráčela princezna k doupeti strašlivé derivace. V tom se přihlítil Arcus von Sinus na ohnivě limitě a zvolal: “Nic se neboj krásná Pann...(?)...funkce. Jsem tu abych tě zachránil” a pobídl svou limitu ke cvalu. V tom už vylézá derivace ze svého doupete. Zhlédla bojovníka a vrhá se na něj. Arcus však nečeká a útočí svým integračním mečem, exponenciálním štítem kryje každý pokus o derivaci. Všude kolem odletují zkrvavené parciální zlomky a po zemi se bezvládně povalují vnitřní funkce. Konečně se i derivace sesunula na zem. “A je to.” zaradoval se von Sinus. V tom okamžiku se mu ale v exponenciálním štítu zjevil starý moudrý integrál se zrzavým plnovousem: “Moment princí. Druhá derivace ti nic neříká?” A skutečně. Z doupete už leze druhá derivace a sápe se na rytíře. A zase boj, zase zlomky a elementární funkce všude kolem. Ale nakonec byl princ i s druhou derivací hotov. Pak nahlédl do skript. “Ne, třetí derivace už skutečně neexistuje,” oddechl si. A už se k němu ženou šťastné funkce a oslavují vítězství nad derivací.

I starý mocný logaritmus přišel a děkoval. Pak se zeptal Arcuse, jak se s ním vyrovná. “Jsem chrabřejší předpis a šlechtic Arcus von Sinus. Dejte mi svoji dceru, krásnou Šin x a budu spokojen. Dostal tedy princeznu a měli spolu krásnou Konstantu. A jestli nezemřeli, konvergují dodnes.

Maticová pohádka

Bylo nebylo, v jednom lineárním prostoru nad tělesem reálných čísel vznikla náboženská soustava matic tajného řádu n uctívající charakteristický polynom F . Maticí představenou této sekty byla stará Adjungovaná. Ta záviděla království mocného Logaritmu, že si skoro všechny funkce spokojeně konvergují, a tak se rozhodla, že království zničí. Pamětlivá legendy o porážce kruté Derivace věděla, že musí nejprve zneškodnit Integrál. Ale jak? Začala si procešávat algebraické doplňky a vtom jí bleskla diagonálou spásná myšlenka. “Sestry”, promluvila vzrušením tak hlasitě, že některé matice leknutím provedly i 3 elementární úpravy najednou, “musíme se zmocnit krásné Konstanty, dcery udatného prince Arcus von Sina a princezny Sin(x). Vyšleme proměnnou X_i , která vláká Konstantu do nekonečně-dimenzionálního prostoru!” Adjungovaná matice by se nejraději Hermitovsky transponovala, jakou měla dobrou náladu. Počítala s tím, že jí pomohou dvojčata Nekonečnovi. Ty nikdo od sebe nerozeznal, však se lišila jenom mateřským znamínkem. Navíc bratři Nekonečnovi nikdy králi neodpustili, že je prohlásil za nevlastní (čísla) a vyhnal za devatero prvočísel, až na samé konce reálné osy. Adjungovaná matice dala přivést homogenní soustavu lineárních algebraických rovnic a poručila jí, aby se vyřešila. Když po chvíli vyšla proměnná X_i , nechala jí Adjungovaná blížít k Plus Nekonečnu, které jí ukázalo cestu ke Konstantě.

Mezitím si malá Konstanta nic netušíc nevině hrála se svou kamarádkou exponenciální funkcí na divergovanou, když tu najednou spatřila proměnnou X_i . “Že si mě nepřičteš!”, zavolala proměnná X_i (sčítání byla nejmilovanější operace Konstanty). Důvěřivá Konstanta si X_i přičítala a přičítala, až se ocitla v okolí Nekonečna a propadla se do nekonečně-dimenzionálního prostoru. “Cha, chá”, rozléhal se ďábelský smích Adjungované matice lineárním prostorem, “teď zničíme Integrál!” Když se princ Arcus dozvěděl, co se stalo, šel se poradit s Integrálem. “Adjungovaná matice vězní Konstantu”, stěžoval si Arcus, “nemohl by ses pokusit ji vysvobodit?” “Určitě,” odpověděl Určitý Integrál a vydal se na cestu. Jenže když se pokusil Konstantu zaintegrovat zpátky -ouha!- v nekonečně-dimenzionálním prostoru neměl žádné meze, a tak integroval a integroval, ale vycházely mu samé nesmysly.

Zmizením Určitého Integrálu a Konstanty však v království nastala nerovnováha - ze zatuchlých diferenciálních rovnic začaly vylézat parciální derivace a vypukla válka. Lomené funkce propichovaly svými extrémními exponenciálními a mocnými nepřátele, citlivé cyklometrické flukny totálně zblbly a začaly si vyměňovat obory hodnot, hyperbola podplatila limitu a dodefinovala se v 0, odmocniny ze zoufalství zkoušely odmocnit záporná čísla a proradná parabola emigrovala do množiny komplexních čísel. Číslo e se všichni posmívali, že je iracionální, a tak zaútočilo rovnou na krále Logaritma. Král se v rozrůznosti zapomněl, že je Uroze... ehm, Přirozený a nebohé číslo e logaritmoval, až z něj zbyla 1. Tohoto zmatku využila Jordanova matice v kanónickém tvaru a ostřelovala počátek reálné osy.

Už to vypadalo na zánik království, ale pak naštěstí přišla záchrana. Arcusova teta Věta se na to nemohla dál dívat a vydala se za Důkazem, který zrovna koketoval se sličnou Maticí Indukcí. Popadla ho za implikaci, hrozivě se na něj podívala a pravila: “Nechť je na celé reálné ose všechno v pořádku!” Důkaz výrok dokázal, a je to.

Pohádka pro vojsko

Žil byl za devatero minovými poli, devatero umělými kopci a devatero řekami v malé vesničce bez strategického významu jednotný český Honza JCH-4, v armádě přezdívaný Jecéháčko. Jecéháčko prošlo dvěma braneckými kurzy a neudržovalo styky s osobami trvale žijícími v zahraničí, bylo tedy schopno bez problémů absolvovat vojenskou službu (dále jen VS). Jednoho dne přišlo Jecéháčku psaní z Okresní vojenské správy. OVS psala, že JCH má nastoupit VS. I sbalilo si Jecéháčko svůj uzlík buchet UB-60 s buchtami tvarohovými BT, makovými BM a povidlovými BP. Pak se rozloučilo s rodnou viskou a vypravilo se na VS do hlavního města království HMK. Cesta vedla přes hluboký smíšený les HSL 3000, který obsahoval 3000 vojáků, z toho 2852,5 příslušníků PVOS. Z nich bylo 2800 vojáků RTV, 52 příslušníků PLRV a 0,5 příslušníka SL. Ten tam spadl minulý týden a tu druhou půlku ještě nenašli. Kromě toho obsahoval HSL 3000 ještě čtyři T-34, sedm PRV-9, jedno P-15, pět otěček, tři bévépěčka a jedno AD-30. Jecéháčko kráčelo svižně háeselkem, statečně překonávalo ostnaté dráty a protitankové zátarasý.

Zastavilo se tedy na mytíně, což bylo vlastně umně zamaskované silo pro rakety SS20 a usedlo na nenápadný pařez, zvláštní pouze tím, že měl skleněné okénko a čouhala z něj anténa. JCH vytáhlo z UB-60 své BT, BP a BM a začalo je konzumovat. Vtom co to? Kde se vzalo, tu se vzalo, objevilo se před Jecéháčkem Pékáděčko, totiž pohádkový kouzelný dědeček PKD003. Začalo skučet, že má OHJV, což je obrovský hlad jako vlk, a aby mu Jecéháčko dalo něco na ZUB, tj. na zub. JCH dalo PKD-003 své BT, BM a BP. Pékáděčko je snědlo a pravilo: "Jecéháčko, za tvou dobrotu se Ti bohatě odměním." A dalo mu samopal SA vz. 58P se sklopnou ramenní opěrkou a útočný granát UG-30. Poté zavelelo: "JCH-4, Pozor! Seznámím tě se samopalem SA vz. 58P, Pohov!" Pak PKD003 vynadalo JCH-4, že nestálo dobře v základním postoji, protože ještě nemá ty návyky, a pokračovalo: "Samopal SA vz. 58P se skládá ze čtyř částí. Jsou to tyto tři: pažba a hlaveň. JCH-4, Pozor! Rozchod!" Pak PKD pořadově zmizelo. Jecéháčko zůstalo ještě chvíli oh romeně stát, jako by mu "Pozor!" zaveleli, pak však hodilo na záda svůj UB60 a SA vz. 58P, do zadní kapsy si strčilo svůj UG-30 a pokračovalo v cestě do háemkáčka.

V hlavním městě království (HMK) v té době panoval zrovna smutek. Vládce království, osvícený absolutistický monarcha OAM 08065408 přišel totiž o svou dceru, spanilou krásnou princeznu SKP, tj. eskápečko. Všechno zavinil Zlý devítihlavý drak ZDD-9, který přiletěl nad HMK tak šikovně, že ho ne zaměřila ani obsluha P-35, provedl přistávací manévř na nádvoří království, tam chytil eskápečko a uletěl s ním do své sluje. Přitom se bravurně vyhnul všem střelám, vyslaným na něho z protiletadlového kanónu ráže 30. OAM 08065408 reagoval na ztrátu SKP tak, že dal na znamení smutku v celém městě nahradit zelené sukno černým a vyhlásil Jednotný všeobecný smutek JVS-1. Zavřel všechny hospody kromě zájezdního hostince na kraji města ZHNKM obsluhovaného jednotným prohnáním hostinským JPH <133>, v armádě přezdívaným Šidítka. Za této situace došel do HMK JCH-4 se svým UB-60, SA vz. 58P a UG-30. Vešel do ZHNKM a zvědavě se zeptal, proč je vyhlášen JVS-1. JPH mu odpověděl, že ZDD odnesl našemu OAM 08065408 jeho SKP a že JCH-4 se má hlásit na královském hradě přesně v pětáctýřicet. Jecéháčko se tam dostavilo na chlupek přesně, předstoupilo před OAM 08065408 a předalo mu svůj povolávací rozkaz na VS od OVS. OAM 08065408 mu řekl: "Osvobod' princeznu!" Osvobod' bylo návštěvi a princeznu výkonný povel.

Pozn.: Zbytek zprávy o útoku JCH-4 na ZDD má vzhledem k mezinárodněpolitické situaci i nadále nejvyšší stupeň utajení. Části textu označené stínovaným písmem podléhají vojenské cenzuře.

K diskusi o osvobození v roce 1945 II.

(dokončení z minulého časopisu)

Sehnáný houf Němců byl v zápětí hnán rádobý dobrovolníky směrem k Pohořelici. Tehdy se zmobilizovali skuteční bojovníci (patřil k nim i můj švagr, a tak mám informace z první ruky) a dohnali na kolech postupující houf (švagra neslo moje kolo), převzali velení a tím zachránili mnoho, ale ne všechno, protože poměry v lágru (tj. nouzovém táboře) někde u Pohořelice byly otřesné, i když tam nikdo nemučil a nezabíjel. Proč však Rakousko (či snad okupační správa?) nepovolilo přechod hranic a rozpuštění těchto nešťastníků mezi své, to zůstává ještě dnes záhadou. Dnes se takovým vyhnancům otevírají hranice, protože dnes platí (alespoň někdy) lidská práva. Jenže tehdy neplatila ani pro soukmenovce!

Ne všichni Němci se dostali do tohoto transportu, já sám jsem velel družstvu německých žen, které vyklizely bombardováním poškozené sanatorium pro naléhavou potřebu. A prvními pacientkami byly znásilněné české ženy. Vyšetřoval někdo tyto zločiny? A válka pokračovala! Proč se nacistické vedení nevzdalo, když vidělo ohrožení svých soukmenovců? Japoncům to došlo, proč to nedošlo Němcům? Proč se teď konstruuje vina druhé strany? Kdyby se německá armáda včas vzdala, přecházela by správa postupně a organizovaně na novou mocenskou složku a takovéto excesy by byly nejen zbytečné, ale dokonce nemožné. Rudá armáda zaměstnaná dosud úpomým bojem předala správu civilistům, kteří se však nestačili zformovat, protože většina ilegálních skupin byla za fašismu nelítostně zlikvidována. A tak bezvládní několika dnů udělalo své. Takže opět otázka zní, kdeže byla vlastně vina?

Poněvadž role vězeňského dozorce mně nese-děla (i když nebylo jasné, koho před kým bylo třeba hlídat, protože napjaté vztahy byly mezi všemi třemi skupinami: Čechy, Němci i Rusy), přijal jsem výzvu jednoho rudoarmějce a šel jsem s ním vyrobit "mogylku", jak on říkal. Hrozně se divil, že jako student dovedu zacházet se dřevem (nešel proud, tak jsem musel dělat všechno ručně). Po skončené práci jsem slyšel ještě salvu na rozloučenou, pokud to ovšem ne-

byla popravčí salva, protože mně nebylo dovoleno se zúčastnit pohřbu. Rudá armáda trestala provinilce tvrdě a hned namístě. Do hlášení však šli jako padlí za vlast, proto dnes už nemůže nikdo zjistit, kolik takových nešťastníků bylo.

Podobným způsobem postupovali fanatičtí Sudeťáci, kteří se během bojů také dokázali mstít zrádcům, kteří odmítali dále bojovat ztracený boj. A přes svou známou německou důkladnost už nestačili o tom vyhotovit žádné záznamy. Kdo dnes může říci, kolik těchto obětí mají na svědomí sami Němci? Znáám podobný případ z Českomoravské vysočiny. V okolí statku, kde jsem pracoval na černo, působila skupina rádobý partyzánská. Žádné boje s pravidelnou německou armádou nevykazovala, zato zcela zbytečně zastřelila německého vojáka, který už toho měl dost a prchal na koni nejkratší cestou domů. Potom se postříleli navzájem a posledního, původně uprchlého ruského zajatce, popravila Rudá armáda. U zastřeleného německého vojáka se našel film a adresa. Film vyvolal můj kamarád z koncentráku. Ze snímků jsme zjistili jen to, že to byl milující otec, který se pouze snažil dostat ke své rodině. Statkář, který řadu lidí ukrýval před nacistickou zvůli, poslal rodině kondolenční list s vyličením události a přiložil vyvolaný film. Kdo dnes rozhodne, zda ho zastřelil Rus nebo Čech?

Po cestě zpátky od pohřbu se mi připomněla válka, když jsem musel obejít jinými ulicemi minou zapálený koňský vozík, který vezl střelivo do pušek a automatů. Požárem se proměnil v obrovskou prskavku, které bylo radno se zdaleka vyhnout.

Další den jsme už nedostali na hlídání Němce, nýbrž jsme byli posláni na kopání hromadných hrobů. Když jsme se odebrali asi dvě stě metrů za poslední barák naší čtvrti, našli jsme už zčásti vykopaný hromadný hrob a kolem dvě řady mrtvol. Jedna řada byli civilisté, druhá řada němečtí vojáci. Rudoarmějci už byli zřejmě pohřbeni. Nevím, kdo byli oni civilisté, byli však úhledně upravení, jak se slušelo na nebožtíky. Řada mrtvol v tmavých šatech působila jako zlý sen. Domnívali jsme se, že jsou to mrtví, kteří se nahromadili během obléhání Brna, kdy nebylo možno konat normální pohřby. (Centrální hřbitov byl už tehdy na jihu Brna, odkud útočila Rudá armáda.)

Velmi dobře si pamatuji, že když někteří z nás sestoupili do napul vykopaného hrobu, aby jej dokončili, začaly přes nás pálit ani ne sto metrů od nás kanóny, a tak zbývající kopáči nám leknutím naskákali na hlavy. Stále se bojovalo, fronta se zastavila na sever od Brna, na vlastní oči jsem viděl asi dva dny před tím postupovat rojníci ruských vojáků stejnými místy, kde jsme dnes kopali hroby. Za nimi běžel civilista s varováním, že jdou přímo proti nemobilním kanónem opatřenému zákopu. Samozřejmě marně! Rozkaz je rozkaz! Odsun Němců byl zatím v nedohlednu.

Za naším barákem na volném prostranství byl sběrný tábor německých zajatců pod sovětským velením. Někteří vyšší důstojníci velící táboru se ubytovali v našem bytě, protože můj otec uměl dobře rusky ještě z první světové války. K našemu překvapení však někteří němečtí vojáci dostali povolení se vrátit domů. Prostě jsi Rakušan, tak táhni domů! Zřejmě sověti dobře věděli, že Rakušané nechtěli bojovat a že byli do uniforem nako-mandováni proti své vůli. Snad byli mezi nimi i ti, co nás tehdy tak benevolentně propustili. Jenže jak dojít domů do Rakouska bez jídla? A tak rota napochodovala do naší čisté české čtvrti (to znamená že se mluvilo česky bez ohledu na národnost) a ti, kteří uměli česky, nás informovali, že jim chybí jídlo, aby mohli dorazit domů. Jídla nebylo nazbyt, během obležení nefungovalo zásobování a celá rota představovala dost krků, nicméně za nějaký čas se to zvládlo a útvar se spořádaně, byť beze zbraně, vydal na cestu. Věřím, že dorazili domů; na jih byla totiž cesta volná až k hranicím.

Směšovat tyto válečné události, které nastaly okamžitě anebo téměř okamžitě po přesunu fronty, s vlastním odsunem Němců, je podle mne zlo-myslnost. Chce-li někdo tyto události s něčím srovnávat, pak má samozřejmě bohatý rejstřík, který se nevyhnuje ani Československu. Cotakhle Lidice, Ležáky a další vesnice na Slovensku? Byl snad Landsmannschaft u některé trizny, jichž bylo za 50 let bezpočet? Kdo první zavedl v tomto konfliktu plošné trestání, ať vinen či nevinen?

Odsun Němců nastal až po poměrně delším časovém intervalu, děl se spořádaně a opět se netýkal všech Němců, a tak tvrdit, že byl absolutně

plošný, je další zlomyslnost. I tu jsem měl informace z první ruky, protože můj kamarád z dřívějšíka se dal naverbovat na správcování německého majetku v pohraničí. Mezi Němkami si našel milenkou. Pak mi později barvitě líčil, jak jeho milenkou, která ho skutečně milovala, byla zklamána, že jí nezajistil vynětí z odsunu. On už byl takový, nebyla to jediná žena, kterou zklamal. Takové vynětí z odsunu bylo možné, máme dosud živíci případ v naší rodině.

Po odsunu jsem navštívil Teplice a ke svému překvapení jsem se na ulici nedomluvil česky. V budově svého pracovního zařazení jsem měl za kolegy dva rodilé Němce, ve své současné záj-mové skupině jednoho a můj první laborant ne-uměl ani slovo česky, ale stále doufal, že se mu vrátí dva synové z války. Nevrátili se. Ekonom v mém prvním zaměstnání byl bývalým důstojníkem wehrmachtu (oficiální název německé armády). V armádě totiž nemusel být každý důstojník nacistou, i když odmítnutím přihlášky značně riskoval. Do wehrmachtu se dostal pan účetní přes svůj nesouhlas jen proto, že byl rodilý Němec, i když jako zaměstnanec knížete Schwarzenberka byl na straně Čechů. Kdo se omluvil těmto lidem za sušeťácké kravály, které vedly k jejich neštěstí? Kdo dal právo sudetskému Landsmannschaftu, aby jednal i jejich jménem dokonce s dr-zým požadavkem vládní úrovně? Nemám omluvu pro ty, kteří chtějí neustále připomínat utrpení ze svých fešáckých kancelářích těm, kteří skutečně trpěli!

Nicméně už se tu nastolila automaticky otázka, když odsun nebyl plošný, podle jakých kritérií se tedy děl? Zatím jsem nečetl nějaké seriózní statistiky, a tak místo vykřikování urážlivých výro-ků, proklamujících naprostou nevinu všech odsu-nutých Němců, by snad bylo vhodné, aby Lands-mannschaft sám přešetřil a označil viníky, protože někdo snad vinu nesl? Sudetští Němci snad říš-skému velení za první republiky nepodléhali a nemuseli tedy plnit říšské rozkazy a zákony. Kdyby se byli odsunutí Němci sami starali o zdokumentování, myslím, že by zbylo máloco na diskutování. A jestliže někdo chce odsun s ně-čím srovnávat, pak má k dispozici bohatý materiál o transportech Židů. Analogie je velmi úzká i co do počtu, avšak konečný výsledek je zatraceně

různý. Jestliže Židé končili v plynu, pak odsunutí Němci si brzy vybudovali v hospodářském zá-zraku za Adenauera novou existenci, kterou jim Němci, zbylí v ČSR, mohli jen závidět. Jak to vlastně vypadalo s Němci za první republiky?

Při zkoumání poměrů první republiky opět narážím na zamlčenou skutečnost. Hned od po-čátku provokovali Němci v předválečném Česko-slovensku hesly: "Heim ins Reich" (Domů do Říše), "Es kommt der Tag!" (Přijde Den!) a "Ein volk, ein Reich, ein Führer" (jeden národ, jedna říše, jeden vůdce), čímž dávali jasně najevo, že jim jde i v době naprosté a neomezené demokracie první republiky jen a jen o rozbití Českoslo-venska. Činili tak paradoxně pod ochranou české policie, aby jim snad, nedej Bože, někdo neome-zoval svobodu projevu. V době odsunu pak ni-kdo z Čechů nepochyboval, že se Němcům jejich hesla naplnila vrchovatou měrou a nikdo v tom neviděl žádnou křivdu. Nám, pamětníkům, křečo-vité vysvětlování na základě mnohem později definovaných lidských práv to připomíná situaci, kdy policie dopadne vraha nad čerstvou mrtvolou jeho oběti a on se začne v první řadě dovolávat svých lidských práv. Co může kdo čekat od vra-ha, ale jak může něco podobného dopustit kulturní národ, který se už dávno zřekl nacistické minu-losti? Nezlobte se na mne, milí němečtí přátelé, ale tak nějak to začalo před 60 léty a také se to tehdy vydávalo za politikum.

Potřebuje to vysvětlení. Němci měli v době první republiky německé školy po celém území, kde se sešlo dost zájemců, včetně vysokých škol humanitního i technického směru v Praze i Brně. Němčina byla úředním jazykem jako čeština nebo jiné jazyky některých jazykových menšin. Úředníci první republiky obvykle mluvili němec-ky, maďarsky nebo také polsky. Neexistovalo, aby se občan na úřadě nedomluvil, jak se mohlo klidně stát za starého Rakouska, kdyby neuměl německy.

Výjimku tvořili Romové (tehdejší Cikáni), kteří by si mohli stěžovat právem na poměry za první republiky, ale je třeba dodat, že jejich teh-dejší způsob života příliš pochopení u ostatních občanů nenacházel. Tehdy však věznice neoplý-valy množstvím Cikánů, protože drobné krádeže řešili četníci na místě pár fackami a doporučením,

aby táhli zase o kus dál. Snad se tak dělo i ke spo-kojenosti Cikánů, kteří se bolesti nebáli, ale nade vše si cenili svobody pohybu. Tehdy totiž Cikáni bydlili ve svých koňských vozičkách a živili se různě: poctivě i nepoctivě. Pokud si vyřizovali účty mezi sebou, nikoho to nezajímalo. Hlavně neustále měnili místo pobytu. Tehdy si Cikáni dávali velmi záležet na tom, aby se nekradlo v nejbližší vesnici jejich přechodného utáboření, protože by je v zápětí čekala exekuce. A tak se stalo, že na to doplatil leckterý cikánský i neci-kánský nepoctivý element, který dostal od cikánů výprask preventivně, aby se pak jeho čin nesvedl na toho času místní Cikány. Škoda, že současní Romové už tento zvyk téměř opustili.

V českých rodinách se požadavek dvojazyč-nosti řešil tzv. "cestou do Němce", kdy ryze čes-ký výrostek byl poslán do ryze německého okr-sku, aby se tam zdokonalil v němčině. Mou sestru to potkalo, já se už nedomluvil pro změnu postoje Němců. Přesto přese všechno si Němci začali stěžovat a žádali sebeurčení a Češi je nechápali, protože to, co měli Němci od samého začátku první republiky, o to museli Češi bojovat desítky, ba stovky let. A tak Němci paradoxně svoji rov-noprávnost vydávali za politický útlak, zatímco se jednalo o vztek nad ztrátou dominance. A vztek není politikum. Když se však odkrojily Su-dety z republiky, požadavky se pouze rozšířily a pokračovalo se ve štvanicích. Co jiného teď dělá Landsmannschaft? Nejprve právo na domovinu, pak právo na majetek a pak třeba zase odtržení.

Pánům z Landsmannschaftu nelze totiž podat prst, protože oni budou vzápětí chtít celou ruku. Jen si vzpomeňte, co to udělalo, když se president omluvil z pouhé slušnosti. Slyšeli jste nějakou reciproční omluvu ze strany "nadlidí"? Nikoli, jen to přineslo stupňování požadavků. Prst nesta-čil. Jenže zřejmě by to nespravila ani celá ruka. Je velmi nešťastné pro porozumění mezi Čechy a Němci, jestliže německá strana dovoluje části veřejnosti, aby bez protestů zbývající části nava-zovala na to nejhorší, co německá menšina udělala Čechům za posledních pár století. Zavení čes-kých vysokých škol bylo přece plošné potrestání, a to jako "odveta" za to, že německé školy fungo-valy prakticky po celé období první republiky, i když byly semeništěm protistátních názorů.

Zavření českých vysokých škol za protektorátu mělo ještě jeden aspekt, o kterém se nemluví, protože nacistům nevyšel. Nacisté se totiž domnívali, že uzavřením českých vysokých škol naženo vysokoškoláky do svých německých vysokých škol. Ti, kteří na tento trik nacistům naletěli, se mohli počítat na prstech. Dokonce jeden můj spolužák, který měl za matku Němku a mluvil perfektně německy, takovou zradou na demokracii neudělal a paradoxně na to doplatil tím, že nebyl po osvobození přijat z "politických" důvodů na českou vysokou školu. Co všechno museli čestní lidé vytrpět pro nacistickou zvůli, která se jako nádhra táhla za každým, kdo se jen přitočil, byt nechtěně a nezaviněně, k tomuto pohřebišti lidských práv!

Námítka, že podle křiklounů neměla být posuzována celá menšina, by byla jen potud oprávněná, pokud by nebylo došlo k dalšímu legislativnímu třibení, a tím bylo žádání o říšskoněmecké občanství a vstupování do nacistické strany, které rozhodly, kdo kam patří. Těm, kteří zůstali v zabraném pásmu, se občanství dávalo snad automaticky, nikoliv však příslušnost k naci, kterou už měli z dob kraválů ještě za první republiky. V protektorátu si o ně museli občané žádat a dostávali je bez jakýchkoliv překážek. Tak odešel na ruskou frontu můj první ještě předškolní kamarád, náleženec, kterého jeho pěstounka přihlásila v době jeho nezletilosti k německé národnosti. A více jsem o něm neslyšel.

Když se hranice znovu posunuly, tentokrát zpět, zůstala uvnitř německá menšina, která měla občanství sousedního státu a jasně nežádoucí příslušnost k fašistické straně. Jak jinak se řeší podobná situace i v dnešní době? O řádění werwolfů se toho napsalo už dost. Vyšetřoval však někdo z německé strany tyto zločiny? K čemu slouží zlomyslnost, že byly amnestovány zločiny jen z české strany?

Další důležitou otázkou zůstávají reparace. Dnešní Česká republika jasně patřila ke spojencům, protože ani jeden Čech (včetně kolaborantů) nebojoval proti spojencům, zato mnoho Čechů padlo pod jejich praporem. Otázkou reparací pro celou ČSR měl vyřešit majetek odsunutých Němců, což rozhodli majetci a nikoliv Benešovy dekrety. Do dnešního dne nikdo z Čechů žádnou

kompenzaci odnikud nedostal. Ubohou náhražkou byl jen majetek nemajetných Němců z pohraničí. To, co za něco stálo, jako např. uranová ruda z Jáchymova, zařízení na výrobu benzínu v Mostě apod., stejně zabavili sověti. Tvrzení, že se v Německu demontovala zařízení a vozila se do ČSR, je nějaké nedorozumění. Za prvé si nic takového nepamatují. Za druhé v Německu bylo všechno zastaralé, opotřebované a bombardováním poškozené, že nebylo co odvážet. Dovolávám se tu mluvením soudních techniků, kteří mi jistě dosvědčí, že hospodářský zázrak za Adenauera se nemohl konat na odepzaném zařízení. To, co Němci sami odvezli před bombardováním z Německa do protektorátu, bylo prohlášeno za německý majetek a odváželo se někam do zničených krajů na Rusi a Ukrajině. A za třetí, než se vůbec hospodářství vzpamatovalo, zaklapla železná opona. Dokonce spojenci nestačili vrátit ani zlatý poklad a po spuštění železné opony zůstal dlouho vázán jako protihodnota za znárodnění naprosto rozbitého majetku zahraničních majitelů. Teprve ke konci totality se část tohoto pokladu vrátila do ČSR. Takže jsme ke všemu vlastně zaplatili za naše Němce i reparace. Naproti tomu Němci v Říši dostali odškodnění, tedy vlastně reparace, které příslušely Čechům a ještě mají tu drzost žádat majetek zpět, a to bez jakéhokoli odškodnění skutečným obětem. Co po nás vlastně zbylí "nadlidé" chtějí? Abychom pro ně znovu cedili pot a případně i krev? Když diskuse, kterou jsme si nepřáli, pak je třeba věci nazývat pravými jmény, a to nemluvíme o tom, že Němci, kteří u nás zůstali, byli vlastně hospodářsky poškozeni.

Češi nemají nic proti Němcům (mnozí z nás mají opravdové přátele mezi nimi) a staletí s nimi žili ve společném státě. Němcům však bez rozdílu jejich názorů je třeba jasně dát najevo, že jejich cesta k nám vede přes vstup České republiky do evropských struktur, pak se budou moci k nám stěhovat a kupovat si, co budou potřebovat. Vířením starých nevráživostí mohou dokázat jen pravý opak: Čechy a Morava se mohou přiklonit k Norsku a Švýcarsku a pak sbohem sudetská domovina! V demokracii totiž rozhodují voliči, a to nejen v Německu. Jak by to vypadalo, kdyby někdo v ČR vystupoval s požadavkem vrácení obrazů rozkradených za třicetileté války, nebo se

dožadoval kompenzace za vyštvané evangelíky? U nás by určitě nenašel pochopení a za hranicemi by nám to udělalo dost závažnou ostudu.

Arogantní opakování polopravd, kdy se nevhodné skutečnosti zamlčují, je jen pokračováním v myšlence nadřazené rasy a o takové spoluobčany nemáme zájem a ani o diskusi s nimi. Jejich postoj totiž přispívá k dalšímu prohlubování nevráživosti a netolerance a v žádném případě nepřispívá k nějakému řešení. Někdo už konečně musí říci paličům, jak nebezpečná je hra s ohněm!

Doufám, že se mi podařilo ukázat, že sudetská otázka je umělým problémem, který je vlastně už vyřešen ochotou ČR vstoupit do evropských společenství. Nejedná se tedy o politickou otázku, nýbrž o pokračující aroganci "nadlidí" (Übermenschen v oficiální nacistické terminologii) na nové, a je třeba říci, jim původně zcela cizí platformě "lidských práv" (tentokrát také v uvozovkách). Již Goebbels říkal: "Stokrát opakovaná lež se stává pravdou". Proč by to tím spíše nemělo platit o polopravdě, že, vážení nejmenovaní pánové? Uvažujte se mnou, lidé, máte snad na základě těchto skutečností pocit, že byl někdo odsunut bez vlastní viny? A když, kde jsou tedy viníci? Češi to nebyli. Jejich vina byla tak jen na tu omluvu presidenta republiky. Československá vláda už nemůže vůbec za nic, protože zvěrstva, za která je třeba se stydět a za která se jako Čech stydím, se páchala za bezvládi, kdy jedinou silou, která mohla zjednat pořádek, byla sovětská armáda a ta to neudělala. Prohlásil někdy Sudetenslandsmannschaft, že se alespoň za něco stydí? Dovedete si však představit, jak naroste hřebínek tomu, komu by byla neprávem přiřknuta nevina? Můžeme přijmout do naší republiky drzé vymahače, když by vlastně měli přijít jako prosebníci? Omluvou se přece životy nevrátí, proč by se měly vracet majetky?

by / Souček

JAROSLAV SOUČEK

Ci(n)tát měsíce:

Čechy Čechům!
(Nebo tomu, kdo dá vic.)

M. ROSENDORF

Einsteinova společnost

U snídaně aneb Jak si spálit jazyk

(řešení hříčky z minulého časopisu)

Přítelkyně mi vysvětlila, že jazyk není tak citlivý na teplo jako prsty, které se dotýkají hrnku. Ihned jsem to vyzkoušel a jazyk přiložil na hrnek, což mě docela přesvědčilo.

Ještě jsem ale nedospěl do takové fáze, abych třeba očuchával boty svých známých a příbuzných. Teprve pak by to bylo na Nobelovu cenu (lehká narážka na právě takové počinání Richarda Feynmana, nositele Nobelovy ceny za fyziku).

Dokonce jsem se jal vytvářet hypotézy, že ruce jsou zvyklé na větší zimu, protože jsou pořád venku, zatímco zbabělec jazyk je pořád v teplečku.

Vše je důkazem, jak snadno muž podlehne ženě, zvláště, je-li inteligentní (tedy ta žena). Teprve až druhý den mě totiž napadlo, že jsem jazyk na hrnku nechal jen krátkou dobu a uvědomil jsem si, že hrnek mě v prstech páli až poté, co jsem ho držel nějakou dobu u úst (a pak jsem ho rychle pokládal).

Řešení tak může být v tom, že při pití není jazyk s čajem tak dlouho v kontaktu jako prst opřený o hrnek. Je totiž třeba nejdříve hrnek k ústům zvednout a to je doba, kdy se prst hrnku dotýká a jazyk čaje ne.

Tipuju, že správné řešení bude asi kombinace obou principů (a je také možné, že při "olizování" hrnku je jazyk chlazen tím, že je mokrý).

Je to sice poněkud neužitečná hračička, ale snad pobaví. Měl bych i jiné, ale ty by nebyly tak snadno řešitelné, jako tato, ke které stačí (nebo alespoň velmi pomůže) vzít si stopky a měřit, za jak dlouho nás začne páliť hrnek do prstů či do jazyku.

Jeden z těch složitějších "hlavolamů" je možnost vysvětlit paradox dvojčat (a celou speciální teorii relativity) jako důsledek podélného vlnění 4D éteru, které se v 3D jeví jako příčné a říkáme mu světlo. Einstein to řešil tak, že nechal vlnit nic ve 3D. No ale Bertíku, to nebylo zase až tak korektní, i když na tom zdánlivě stojí dobře ověřená speciální teorie relativity!

JAN FIKÁČEK, 15.10.1995

Drsná škola

Dveře od Detektivní kanceláře Phil Marlowe & Nero Wolfe, pátrání a sledování, jsem otevřel úderem osmé hodiny. Kdybyste se mě zeptali, jak to vím, řekl bych vám, že Velký Detektiv musí mít vycvičenou paměť pro zdánlivě nedůležité maličkosti, ale ve skutečnosti si tu hodinu pamatuji jen proto, že to bylo onen měsíc poprvé, co jsem přišel včas do práce. Ten den se ovšem stalo víc překvapivých věcí.

Nohou jsem za sebou zavřel dveře nadepsané velkými písmeny Phil Marlowe & Nero Wolfe (žádný Nero Wolfe neexistuje, ale mně se to takhle zdálo víc nobl) a zamračil se. Něco tu nehrálo. Chvilí mi trvalo, než jsem na to přišel. Když o tom teď zpětně uvažuji, celý ten den mi to moc nemyslelo, ale mělo to svůj důvod. Většinu minulého dne a skoro celou noc jsem strávil divokou pitkou s jedním dávným kamarádem, který se po letech vrátil do L.A. Po takovém večírku nemělo cenu jet domů, a tak jsem šel sem. Ted' už chápete, proč jsem přišel včas.

Něco tu chybělo. Přesněji řečeno ne něco, ale někdo. Della, moje sekretářka. Dellu jsem poznal před třemi roky, když jsem pracoval pro její šéfovou. Ta stará bába vyhodila během dvou měsíců devět komorných a feditelů zprostředkovatelské kanceláře vynadala před zákazníky do zločinců a darebáků, protože se jí ztrácely šperky. Dva dny mi trvalo, než jsem zjistil, že šperky krade a pod záhon macešek zahrabává Leopold Adolph Constantin von und zu Wittgenstein-Hohenlücke III., její protivné rozmazané psisko. Další dva týdny mi trvalo, než jsem přesvědčil feditel agentury, aby ji nezažaloval pro urážku na cti. Dellu uchvátila práce drsného a vždy sebejistého soukromého očka Phila Marlowa a od té doby u mě pracuje.

Dnes tu nebyla. Vlastně měla docela výdrž, říkal jsem si. Již delší dobu nás žádný klient nepoctil svou návštěvou a Delle jsem dlužil plat za více než dva měsíce. Della byla hodná holka a výborná sekretářka, ale momentálně mi ani moc nevadilo, že odešla. Jednak projevovala příliš

velký zájem o mou osobu a já byl se svým staromládenectvím docela spokojen, jednak mě přišer-ně bolela hlava. Sedl jsem si na židli k psacímu stolu a přemýšlel, co dál. Sáhl jsem do tajné přihrádky, vytáhl láhev skvělé whisky, kterou mi dal můj poslední klient, a nedůvěřivě se podíval na malinkou loužičku u dna. Přisahal bych, že začátkem týdne tu byly ještě alespoň dva palce. Někdo tu musí být velký pijan, ale kdo?

Znechucen tímto neúspěchem jsem si sundal klobouk a pokusil se jím trefit na věšák. Jenom pokusil. S výkřikem jsem vyskočil ze židle a vrhl se k akváriu, pozdě. Než jsem k němu doběhl, můj klobouk za dolar a pětadvacet centů klesl pod hladinu a připomínal spíše starou onuci. Tu sice připomínal již dříve, ale byl aspoň suchý.

S povzdechem jsem se zhroutil zpátky na židli a tvářil se zdrceně. Třeba zrovna půjde kolem nějaký milionář, uvidí mě, jak se tvářím děsně zdrceně, a dá mi do klobouku pár hezkých zelených papírků. Ne, do klobouku radši ne, musel bych je sušit, děkuju, pane bohatě. Klient! Potřebuju zákazníka! Nepohrdl bych ani manželskou nevěrou, dokonce ani zatoulanou kočičkou, jen kdyby ted' zazvonil telefon a...

Telefon zazvonil. Rozhodl jsem to považovat za halucinaci a ignoroval jsem to. Místo toho jsem se podíval na lístek vedle něj, kterého jsem si všiml teprve ted':

ŠÉFE, CHTĚL S VÁMI MLUVIT MONROE.
DELLA

Poručík Frank Monroe je největší lump, kterého znám. Slouží u losangeleské policie a vzal si mě na mušku od té doby, co jsem se usadil v tohle městě. Několikrát mi s úsměvem vyprávěl, jak se mu v noci zdá, že mě vede v řetězech a odvádí do vězení za ničení důkazů trestného činu, maření vyšetřování, napomáhání zločinu a tisíc dalších provinění, kterých jsem se podle něj dopustil.

Telefon zazvonil podruhé. Změnil jsem si ho pohledem a štípl se do nosu. Ne že bych čekal nějaký účinek, ale jsou prostě dny, kdy se člověk potřebuje štípnout do nosu. Účinek se dostavil vzápětí, i když jiný, než bych hádal. Zasténal jsem bolestí a pokusil se rukou rozehnat milion hvězdiček, které se mi roztočily před očima. Skoro už jsem zapomněl na dělovku do nosu,

kterou mi dal Drsnák Billy, když mě objevil pod stolem, jak si zapisuji jeho projev k místním odborovým předákům. Ted' jsem si jeho pravačku znovu připomněl.

Řekl jsem neslušné slovo a zvedl telefon (i ve svém stavu jsem se natolik kontroloval, abych to neudělal obráceně).

"Phile?" řekl ženský hlas.

Dellin hlas.

"To jsem já zlatíčko, co se děje," odpověděl jsem.

"Phile, to je dobře, že tam jste, já se Vám chci omluvit, já..."

"Ale ne, Dello, vůbec se neomlouvěj, já tě chápu."

"Víte, Phile, já..."

"Ne, Dello, opravdu se nemusíš omlouvat, já ti rozumím. Nemůžu po tobě chtít něco, co nemůžeš udělat."

"Ale..."

"Ne, opravdu ne, Dello. Zachovalas se naprosto správně. Já bych na tvém místě udělal totéž, věř mi."

"Vy to víte, Phile?"

"Jistěže to vím. Nebylo zas tak těžké si to domyslet. Od čeho jsem přece detektiv? Víím v jakých podmínkách žiješ, že se musíš starat o svou maminku a jakou potřebuje péči. Bylo mi to hned jasné."

"Ach, Phile, Vy jste úžasný."

"Ano, jistě, poklade. Tvůj plat ti samozřejmě pošlu."

"Ne, Phile, vím, že na tom ted' nejsme zrovna nejlépe, nemusíte mi dávat placené volno. Stejně přijdu do kanceláře ještě dnes dopoledne."

"Cože?"

"Doktor říkal, že mamince nic není, asi za to mohlo špatné mléko. Takže jen maminku odvezu z nemocnice domů a hned pojedu do kanceláře. Ale stejně jste mě překvapil, jak jste to uhasil. Vy jste ohromně chytrý člověk, Phile. Budu u Vás co nejdříve, asi za hodinu a půl. Pospíším si, tak se zatím mějte, Phile, ahoj."

"Ah... ahoj, Dello. A nemusíš spěchat. Postarej se hlavně o maminku, aby byla v pořádku."

"Nebojte se, Phile, jste tak obětavý. Máte v kanceláři plno práce a myslíte na mou maminku. Hned jsem u Vás. Ahoj."

Cvak.

Chvilí jsem se díval na telefonní sluchátko neschopen jakéhokoli pohybu a pak jsem zavěsil. Někdy si vážně myslím, že Monroe to se mnou myslí dobře. Možná by to bylo opravdu v mém vlastním zájmu. Měl bych pravidelnou životosprávu, žádná překvapení a vůbec klidný život. Dal jsem si nohy na stůl, vytáhl jeden z těch dlouhých doutníků, které mám pro klienty, a zapálil si. V duchu jsem si říkal jsem klidný - nic mě nevzrušuje - všechno je v pořádku - jsem úplně klidný - a snažil se, aby mi bylo všechno jedno...

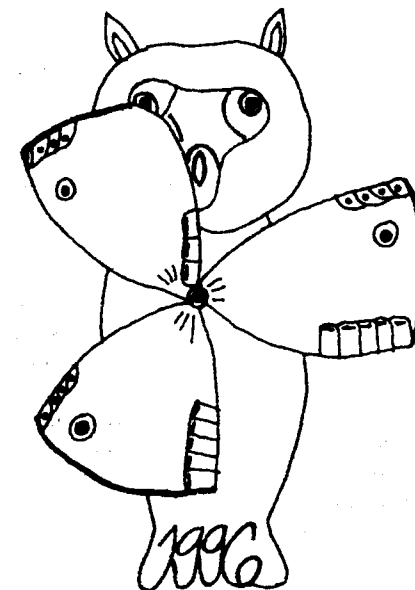
END (?) (...OF 1st CHAPTER (?)...)

JAN VUČKA

Poznámka autora šéfredaktorovi:

...Soubor drsskola.602 je můj tajný hřích z mládí, za který se dnes hluboce stydím, výplod grafomanického záchvatu. Když dnes ale píšu příspěvky do Mensy, přibalil jsem ho taky, aby ses trochu pobavil (přetisknutelné to, obávám se, při nejlepší vůli není). Třeba se Ti to bude líbit, dovolil jsem si napsat parodii americké drsné školy a zvláště Phila Marlowa.

HONZA

PF 1996 od Karla Mejzlíka

Globalizace Mensy

Naše budoucnost ve světě, který se zmenšuje

"Svět je mou zemí a konání dobra mým náboženstvím." Tak toto je názor Thomase Paina (1737-1809), angloamerického vlastence a spisovatele. Jak se svět bez přestání zmenšuje stále lepšími telekomunikacemi a dopravním systémem, nacionalistické názory jednotlivců nebo národů jen ztěžují další pokrok ke světu jako globálnímu společenství.

Zahnutí nacionalistů do této diskuse asi nerozšíří způsob uvažování pravověrných, ale debatě dále pomůže v tom, že ukáže opačný názor těm, kteří si ještě zcela neuvědomují výhody spojené s dalším globálním sbližováním národů a zemí.

Jaké jsou výhody spojování cílů tolika národů naší planety? Některé z nich jsou větší trhy pro světové výrobce, rychlejší vývoj medicíny a vědy a lepší pochopení ostatních ras, přesvědčení nebo sekt.

Můžeme pokračovat v globalizaci našich individuálních a národních zájmů? Je Mensa obzvláště předurčena, aby s tím začala? Po celém světě máme 100.000 členů se zájmy a zkušenostmi, které se značně, ba někdy až zásadně liší. Proč by se mensané nemohli společně pokoušet o vzájemnou komunikaci mezi sebou v celosvětovém měřítku, a tak dát příklad ke zlepšení porozumění na naší Zemi, jakož i k tomu, jak se dá z takové komunikace výhodně těžit?

I pouhé vzájemné získávání zkušeností za hranicemi teritoria vlastního domova je, byť nepatrný, ale přece určitý začátek. Americký prezident Woodrow Wilson (1856-1924) napsal: "Zájem národy nijak nesvazuje, někdy je i odděluje. Sympatie a porozumění je však spojují zcela jistě." Najděte si nějaké mensany, kteří by vás mohli zajímat a pište. Pište!

Dnešní doba dává netušené možnosti, co se metod korespondence týče. Mensanský International Journal pravidelně zveřejňuje seznamy těch, kteří by si rádi dopisovali s jinými mensany. Pište! A/nebo přidejte své jméno na seznam. Naším cílem by mělo být používat fórum e-mailu nebo poštu k rozvíjení svých znalostí a pochopení a zároveň dávat ostatním stejnou příležitost. Spolu s dalšími překvapujícími a úžasnými výpravami lidských schopností a ducha na této Zemi i mimo ni, bez přestání předvádíme svůj perfekcionismus v pečlivosti, s jakou ničíme naši planetu a sami sebe. Dnes tato zkáza přichází jak v tom největším měřítku smrtících úderů, tak i v podobě menších bodnutí, která po sobě zanechávají rány, z nichž příští krev postupného zániku nás i Země. Nedává příliš smysl, aby zájem národů a jejich občanů končil se státními hranicemi, když jsme tak nesmírně ovlivňováni událostmi za těmito hranicemi. Možná že právě toto měl na mysli Napoleon Bonaparte, když napsal: "Jsou dvě hybné páky lidských duší - zájem a strach."

Prospějeme všem občanům světa, když rozvíjíme naše kolektivní i individuální chápání a vnímání. Našli byste lepší skupinu lidí, která by se o to měla snažit, než jsou právě mensané? Pokud ano, napište!

DAVID G. WONNELL

Závěrečná zpráva bývalého předsedy

Pro Mezinárodní radu ředitelů

Protože končím po více než třinácti letech v IBD, mám trochu smíšené pocity. Cítím lehkou melancholii, neboť se již nebudu účastnit schůzek IBD/IGC. Bude mi chybět ta příjemná, přátelská atmosféra a čas strávený s lidmi z celého světa, které jsem si za tu dobu zamilovala. Těším se na

ten pocit uvolnění, až mi z beder spadne břemeno odpovědnosti a časové tísně. Ano, byly doby, kdy to bylo opravdu těžké. A konečně mám pocit jakéhosi konce, předělu. Vydávala jsem ze sebe vše, ale teď je čas ustoupit stranou a dát příležitost novým lidem s novými nápady a zápalem, aby rozvíjeli Mensu novými směry.

V Mense vládne v současné době poměrně zmatek, takže by asi bylo vhodné podívat se, kde jsme byli, a načrtnout si cestu, kam bychom chtěli jít. Jak mám v podobných kritických situacích ve zvyku, prošla jsem si své záznamy, abych vám mohla napsat, co vnímám jako nejdůležitější problémy nejbližších několika let.

V roce 1984 jsme měli na celém světě celkem 68.994 členů. V roce 1992 počet mensanů dosáhl svého vrcholu na čísle 107.249, avšak později, v roce 1994 poklesl na 104.583 a domnívám se, že statistika roku 1995 ukáže další výrazný pokles.

Počet národních Mens za posledních deset let, včetně těch, které jsou uznané jen provizorně, pomalu, ale trvale roste ze čtrnácti v roce 1984 na dvacet tři v roce 1994, a to přesto, že jsme ztratili dvě nebo tři, které byly zrušeny. Zdá se tedy, že naše postupy pro zavádění nových národních Mens se osvědčují.

Pokles členů se tudíž projevuje v rámci národních Mens. To také bylo předmětem mnoha diskusí výborů národních Mens a na schůzích IGC. Jistěže aktivity a programy nabízené (nebo také nenabízené) národními Mensami mají největší význam na úroveň snižování počtu členů. Mensa International může tento bod jen těžko ovlivnit, ale jsou zde dvě slabá místa, na která by IBD mohla mít vliv.

Za prvé, mensané odcházejí, když vnitřní politika vytvoří nepřátelské prostředí a když je pro většinu chování jednotlivých členů hrubé a rušivé. Nepiši žádná řešení, pouze otázky. Není právě teď, když se Mensa blíží svému padesátému výročí, nejlepší čas, abychom pro členy vytvořili jakýsi "kodex chování," jako podmínku pro další členství? Co by měl zahrnovat? Jak by se sledovalo jeho porušování, případně vynucovalo jeho plnění? Omezilo by to "svobodnou" výměnu názorů? Byl by takový kodex štítem a zbraní členů výboru a volených úředníků proti čestné a dobře míněné kritice ostatních mensanů?

Za druhé počet členů klesá bez silného vedení v čele národní Mensy. Když zakládáme novou mensovní skupinu, velmi pečlivě si vybíráme jedince s nadšením, zájmem a energií stát se prvními vůdci. Poté se skupina osamostatní a občas se stává, že druhá či třetí řada aktivních členů ztrácí vůli udržet stejné tempo a nasazení. Mohla by mezinárodní Mensa pomoci v růstu vůdců v rámci provizorně uznané národní Mensy? Jak by mohla Mensa International odrazovat jedince, kteří na čelních postech zůstávají příliš dlouho? Opět já osobně neznám žádné konkrétní odpovědi. Pečlivé úvahy a diskuse IBD a IGC by mohly vyústit v nějaké návrhy.

Doufám, že vás všechny v srpnu 1996 urvidím v Londýně!

VELMA JEREMIAHOVÁ

Zlaté výročí Mensy

Nejnovější zprávy

V IJ se již objevilo několik inzerátů na zlaté výročí Mensy, stejně jako pozvánka napsaná Davidem Schulmanem, předsedou Výboru pro padesáté výročí. Dozvěděli jste se v ní, že to bude vůbec největší a nejlepší oslava Mensy, že je naplánovaný skvělý program zahrnující přednášky a setkání, návštěvu turistických pamětihodností včetně Buckinghamského paláce, Toweru, nově rekonstruovaného Shakespearova Globu nebo tunelu pod kanálem La Manche. A co se tedy bude v Londýně v srpnu příštího roku doopravdy dít?

V programu byly provedeny poslední úpravy, a tak bude možné alespoň trochu předem nahlédnout do bohaté nabídky.

"Zlaté mensovní výročí bude probíhat v přátelském duchu a anglickém stylu," říká koordinátor výročí John Thorp. "Fakt, že se vše odehrává na Britských ostrovech, má za následek větší počet různých akcí, než by se podařilo zorganizovat například v Severní Americe, kde se podobné oslavy omezují jen na sérii přednášek v poměrně od sebe izolovaných lokalitách, pravděpodobně v rámci hotelu. Tady se snažíme využít celé dostupné okolí, a to pokud možno k co největší různorodosti akcí. Proto náš program provede mensany celým Londýnem a nabídne jim pohled na to nejzajímavější, co je v tomto městě k vidění, od

navštěvy královských paláců přes laserovou show na Piccadilly až k okružnímu výletu po londýnských pohostinstvích. Chceme mít připraveno pro každého něco.

"Jeden aspekt amerického způsobu, jakým pořádají různé konference, je to, že v hotelu se každý den koná nějaká přednáška, a tenhle nápad se zalíbil i nám. Řečníci budou probírat rozličná témata, která by měla být v dobrém smyslu slova kontroverzní a provokativní.

"Náš hlavní stan, čtyřhvězdičkový londýnský hotel, který pro tuto příležitost nabízí mimořádné slevy, ocení zejména ti návštěvníci, kteří si chtějí Londýn projit na vlastní pěst. Bude též místem, kde se bude pořádat slavnostní gala večere i jiná večerní zábava."

Takže kromě toho, pokud by to ovšem ještě nestačilo, proč bychom měli do Londýna příští srpen přijet?

"Protože jsem do toho vložil spoustu vlastní energie. Nebo proto, že to bude unikátní příležitost seznámit se s mensany z celého světa. Ale hlavně, protože tam bude dobrá zábava pro každého."

Stručný přehled z více než sta různých akcí zahrnuje:

Anglické dědictví: Návštěvníci budou mít příležitost projit se Buckinghamským palácem, oficiálním sídlem královniným. (Nedoporučuji - zaplatíte spoustu peněz a stejně tam nic neuvidíte. Dokonce ani královna vám nepřijde potřást pravicí, no hrůza - pozn. překl.) Dále budou mít možnost podívat se na legendární královské havrany v Toweru (podle pověsti bude v Anglii trvat království, dokud v Toweru bude sedět alespoň pár těchto opeřenců; musím ovšem dodat, že jich vůčihledně ubývá), nebo se na chvíli ztratit v bludišti u Hampton Court. Mezi dalšími slavnými památkami, které uvidíte, jmenujme alespoň Westminster Abbey a St. Paul Cathedral. (Pro ty, co ještě v Londýně nebyli, musím dodat, ať se na tenhle architektonický skvost příliš neteší. Přes mrakodrapy kolem katedrály uvidíte St. Paula asi tak dobře, jako byste si chtěli v Louvru prohlédnout Mona Lisu, zrovna když ji tam ze všech stran obdivuje mužstvo profesionálních basketbalistů - pozn. překl., ale už končím).

Alžbětinské divadlo: To je něco, co by divadelním fanouškům nemělo ujít. Je to příležitost

navštívit přesnou rekonstrukci jednoho z divadel, pro která hrál a psal své hry Vilda Šekspírů. Průvodci vás seznámí s dějinami tohoto jedinečného divadla stejně jako s jeho rekonstrukcí po více než třech stech let, a k tomu všemu vám zdarma zarecitují úryvky z pera Básníkov. Po obědě poblíž Tenze skupina shledne představení v otevřeném divadle bez osvětlení a uvidí tak alespoň, jaké to je, stát se publikem divadla alžbětinské doby.

Bez předsudků: Londýn, to nejsou jen dějiny. Muzeum "Moving Image" načrtává vývoj kinematografie a televize, spolu s dočasnými expozicemi a možnostmi sám si vyzkoušet techniku speciálních efektů, zatímco Muzeum vědy předvádí interaktivní výstavy, počítačové terminály nebo poslední technologický vývoj vedle parních strojů a Babbageova počítače. Také se budeme moci využít nejnovější produkt vyspělé stavební technologie v tunelu pod kanálem La Manche na jednodenním výletě do Paříže, kde pozdravíme francouzské mensany.

Jiné a zvláštní: V Londýně jsou muzea asi na všechno a všude. Válku a různé způsoby mučení možná netoužíte vidět, takže co takhle Čaj a káva, Florence Nightingale nebo celé generace plyšových medvídků a jiných pozůstatků dětství v Muzeu hraček a modelů? Milovníci dobrého piva budou mít možnost na vlastní hrdlo zakusit, co obnáší tento neméně slavný rys londýnského života, a Pivní ceny poputují k těm, kteří stihnout navštívit předem určený počet hospůdek.

Nakupování: Od hotelu to trvá necelých patnáct minut do Oxford Street a obchodu Selfridges, zatímco další známé obchodní domy jako Harrods, Fortnum nebo Masons a Harvey Nichols jsou lehce přístupné díky metru.

Pro přihlášku a další detaily o ubytování pište na adresu:

Mensa's Golden, Mensa House,
St. John's Square, Wolver-Hampton,
WV2 4AH, U.K.

Také můžete poslat e-mail na adresu Johna Thorpa - john_thorp@cix.compulink.co.uk, nebo přímo Davidu Schulmanovi na 100106.651@compuserve.com

Gamonovy recenze

Současná americká angličtina obsahuje přes tisíc slov vypůjčených z jazyků původních obyvatel, pro které se vžil Kolumbovo pojmenování Indiáni. Kupodivu první studii na toto téma je až Brave New World od Charlese L. Cutlera, University of Oklahoma, Norman, OK, USA (neuvádí se ani PSC ani cena). Počet a frekvence vypůjčených slov i jejich povaha se pochopitelně během čtyř století měnily spolu s tím, jak se vyvíjely a utvářely vztahy mezi původními obyvateli a přistěhovalci. Cutler nabízí spolu se základním lingvistickým tématem této práce i paralelu historickou, a to ve vyvážené souhře. "Je toho mnohem více, co bychom se mohli od prvních Američanů a zároveň i o nich naučit," říká skromně. Zjevně to je důkladná práce a já jsem ji byl uchvácen, jako asi každý člověk, který se slovy zabývá takřkajíc profesionálně.

Kniha "Every Family Needs a C.E.O. (Chief Executive Officer neboli doslova "vedoucího výkonného důstojníka" - pozn. překl.) od Reuvena Bar-Levav (Fathering, INC. Press, Michigan 48075, USA, 19,95 USD) by nevyhrála ani cenu za nápaditý titul a ani její obsah není obzvlášť chytrý, vtipný, módní nebo novátorský, jsou tam vlastně jen dobré rady a selský rozum. "V mnoha rodinách je nedostatek otců a otcování," tedy jak se stát dobrým otcem a ne jen "tátou", otcem, který nemusí být nutně přítelem, ale umí zasít svým dětem do duše dobré chování a základní principy, ví, jak z nich udělat dobré občany, aby z toho těžili jak oni, tak i jejich vlast, tohle všechno tam je rozepsáno hloubavě a s klidnou autoritou. "Veďte své životy tak, aby nebylo zapotřebí formální výuky dobra," radí autor poměrně rozumně, ale zároveň přiznává, že se to lépe radí, než dělá. S určitými výhradami se mi tato kniha docela líbila (třeba styl výchovy "příklad vtipem" mi připomíná výklad knih typu "co tím chtěl básník říci", což je něco, co nemám rád), ale nevím, zdali by se pro ni našel nějaký kupec. Všichni sami dobře víme, co se v této knize tak trochu zbytečně vysvětluje, dokonce se podle toho i chceme chovat, ale často i selžeme, a tomuto základnímu bodu, tedy jak se takovým selháním vyhnout, se tato kniha nevěnuje vůbec.

Maurice Conklin, původním povoláním strojní inženýr, je dnes, "pokud se nezabývá něčím jiným, designér pagod a muqarnas (mohl by mi někdo říci, co to je? - zoufalá otázka překl.), padacích mostů, dláždění a mozaik, pozorovatel motýlů, trenér jednorozců" atd., sepsal brožuru ze svých sebraných malých prací pod názvem "You Could Starve to Death Trying To Squeeze The Juice Out Of William Orange" (Outport, Lewisport, NF, AOG 3A0, Canada, 8,00 USD). (Česky to je něco jako "Mohli byste zemřít hladem, kdybyste se pokoušeli vymačkat džus z Viléma Oranžského - pozn. překl.) Jeho verše se mi líbí, ale zdají se mi trochu vymělkované. Například: "Mezi vámi holkami a kluky / schováváte nejen šipky své luky / i vaše oblečení padne vždy všem stejně, tomu pánovi, té panně. / Smím-li varovat ty dámy, co se se mnou chtějí v duchu pustit v tance / nejsem stáven na neviditelné romance." (Angl. orig.: Among you girls and boys / not only hide their toys / but your garments look same / for fellow or dame. / May I warn the females that if me they fancy. / I'm not for invisible differences romancy. Dávám to sem v originálu proto, abyste mě potom nemlátili, že takové blbosti vymýšlím já - pozn. překl.)

The Oxford Book of Nature Writing sestavená Richardem Mabeyem (OUP, OX2 6DP, UK, 16.99 GBP) je velmi zajímavá a příjemná antologie. Ať už ji otevřete kdekoliv, vždy narazíte na nějakou perlu. Aristoteles, první spisovatel přírodovědy, tam moudře a skromně říká: "Můj krok je první, a proto malý," středověký Giraldus Cambriensis vysvětluje, jakoby z vlastního pozorování, že velšský bobr, kterého lovci pronásledují kvůli jeho varlatům, kterým se přisuzují účinky zlepšující potenci, pozná účel jejich snažení, zastaví se v úteku a ukousne si je (což je bezpochyby důvod, proč dnes ve Walesu už žádní bobři nejsou), precitlivěly básník Cowper sepisuje láskyplná pozorování svých milovaných králíků. Dále tam najdete viktoriánské přírodovědce: Darwina na Galapágách, Philipa Gosse, jenž se viní z toho, že zničil krásu přeslíčkových tůní, když k nim přivedl pozornost ostatních. Z moderní doby se můžeme dočíst, jak Charles Kingsley předvádí život "nízkého červa" zajímavěji, než děj většiny svých románů, jak i spisovatelé, o kterých byste

to nikdy neřekli, projevují o tuto vědu zájem, například George Orwell píše o ropuchách a anarchistický filosof Kropotkin se zabývá tím, jak se ptáci a zvířata vyhýbají konfliktům, pokud nejsou nevyhnutelné. Přes to všechno má tato kniha chybu všech antologií - tedy že se vlastně k tomu nejdůležitějšímu nedostanete, protože buď je úryvek příliš krátký nebo je v něm příliš mnoho zobecnování, vždyť nejkratší je jen na pár řádek a ten nejdelší na sotva čtyři strany. Je tam i nedostatek v rozvržení knihy: místo aby byly názvy a autoři podepsáni před úryvky, tak jsou až za nimi.

Další kniha, která si zaslouží zájem, je "Becoming a Chef" (Jak se stát šéfkuchařem) od Andrea Dornenburga a Karen Pageové (Van Nostrand Reinhold, New York, NY 10003, USA [znovu bez ceny]). Měli jednoduchý, ale geniální nápad: zeptat se šedesáti nejslavnějších amerických šéfkuchařů, proč a jak se stali, čím jsou, které jídlo bylo vrcholem jejich kariéry, a požádat je, aby přispěli svým oblíbeným receptem. Ovšemže jsou všechny nepřekonatelné, jen si množství pro normální potřebu musíte vydělit šestnácti. Na každé stránce najdete něco - pečená jehněta na česneku, králíky jako delikatesu pro francouzské ministry, mnoho anekdot o dobrovolných či vynucených "povinnostech" kuchtíků, kteří musí umývat šéfovo auto, připravovat jídlo pro zákaznickou psa, ručně loupat mandle skoro čtyřadvacet hodin, zatímco o kousek dál je na to v kuchyni perfektně fungující přístroj atd. Nevšiml jsem si, že by se autoři o opravdovou motivaci šéfkuchařů nějak hlouběji zajímali, ale přesto dal autorům jeden z nich stručnou radu, která se ovšem hodí v jakémkoli povolání: "Milujte své zákazníky." Takže, mám vás všechny rád.

Ze stolu šéfredaktora

Mám problém. Ten snílek ve mně by chtěl použít toto fórum jako odrazový můstek, který by pomohl vymést pavučiny apatie a lhostejnosti, jež visí takřka v každé m. nosti mensovní stavby. Chtěl bych přivítat Mensu v jejím druhém půlstoletí rozžehnutím čistého světla víry a naděje v organizaci, která v sobě skrývá semínka budoucí velikosti. Přesto mé realistické já uznává nesmírnou moudrost, jež stanovuje, že "Mensa nezastává

žádné názory", a vidí to jako správné omezení, které jí pravděpodobně pomůže přetrvat jakoukoliv podobnou organizaci.

Vydávání tohoto časopisu je balancováním na špičce jehly. Na jedné straně nesmím opomíjet neuvěřitelnou tradici 387 vydání bez přerušení, zatímco na druhou stranu se mi nesmírně líbí, ale zároveň mě i leká představa jeho přetvoření dle obrazu současné Mensy.

Tenhle časopis však smí jen odrážet podstatu organizace, které slouží a žádná mozková ani jazyková gymnastika ve světě tak širokém, jako jeho čtenářstvo, nemůže pomoci vyřešit tu odvěkou otázku:

Tak co to ta @#\$% Mensa vlastně je?

- Mensa je mladík okusující konec tužky při řešení testu v Reader's Digest.

- Mensa je místní skupina, která cestuje tisíc mil (1680 kilometrů - pozn. překl.), aby se mohla zúčastnit výročního sjezdu.

- Mensa je národní předseda obtížený zlovolnou kritikou, který pilně pracuje, aby spolu s Radou vybudoval fungující plány.

- Mensa je místní šéfredaktor, který odkládá pracovní nebo školní povinnosti, aby číslo bylo včas v tiskárně.

- Mensa je izolovaný člen, kterého k tvůrčí činnosti přivede pár slov napsaných na papíře.

- Mensa je člověk vyplňující šek na členských příspěvků nebo dary, přestože má i mnohem urgentnější pohledávky.

- Mensa je člen, kterého rozčílí hloupé politické rozhodnutí.

- Mensa jsou lidé z opačného konce města nebo planety, kteří se spojí ke společnému cíli.

- Mensa je mozkový kapitál neomezených aneomezených možností, který by mohl vydláždít cestu do příštího století.

- Mensa je vtělením ducha člověka, který překonává kontinenty a oceány, aby dal vzniknout trvalému přátelství.

- Mensa je budoucnost v očích vítěze stipendia.

Ale co je ze všeho nejdůležitější, Mensa jste vy. A na vás je, abyste se dnes podle svého svědomí rozhodli, zdali z příštího půlstoletí vytvoříte opravdu zlatou dobu, nebo období rozkladu, úpadku a zániku. To rozhodnutí je ve vašich rukou. Co si vyberete?

Věda a polemika

Zdeněk Kadlec: Tvorba rezidentních programů

Do knihovny nám věnovalo nakladatelství Grada tuto knížku. Neboť se příliš v rezidentních programech nevyznám, odcituju ze zadní strany této knížky:

"Kniha je novou a zcela nezbytnou pomůckou pro programátory, kteří se zabývají problematikou rezidentních programů v prostředí operačního systému MS-DOS. V knize jsou na velkém množství příkladů vysvětleny programovací techniky používané při tvorbě rezidentních programů. Jedna z kapitol je věnována výhradně různým tipům a trikům, které je možno využít ve vlastních rezidentních programech.

Pro začátečníky v oblasti vytváření rezidentních programů je určena první část knihy, kde se dozvědí, co to rezidentní programy jsou, jak pracují a jaký je jejich praktický význam. Dále je zde popsáno využití ladicích programů (Turbo Debugger a Turbo Profiler), jedna z kapitol je věnována procesoru a jeho fyzické struktuře.

Druhá část knihy, která plynule navazuje na část první, je určena pokročilým uživatelům a "hackerům", kteří již mají s rezidentními programy nějaké zkušenosti. V této části autor předpokládá alespoň základní znalosti z oblasti programovacích jazyků.

Dále je v knize kromě podrobného popisu všech typů rezidentních programů a jejich rozboru obsaženo velké množství ukázkových příkladů v jazycích Turbo Assembler, Turbo Pascal a Borland C++. V příloze jsou pak obsaženy různé tabulky ASCII znaků, pozičních kódů (scan kódů) kláves a mnoho dalších užitečných informací.

Knihu jistě uvítají jak začátečníci, tak pokročilí programátoři. K publikaci je možné zakoupit disketu s mnoha plně funkčními rezidentními programy včetně jejich zdrojového tvaru."

JAN FIKÁČEK

Nootropní látky

Objevily se jako vyústění snah farmakologů, lékařů a psychologů po zlepšení některých duševních funkcí, jako jsou paměť, pozornost atd. Tyto látky mají za cíl povzbudit prokrvení mozku a zároveň zlepšit využití jeho zásobené energií - glukózou. Indikace těchto látek je zejména v případech deliria tremens, Alzheimerovy choroby, stařecké arteriosklerózy, stařecké zmatenosti či u organických psychosyndromů. O zlepšení citovaných psychických funkcí je možné se přesvědčit do jisté míry jejich otestováním pomocí psychologických testů. Existují velmi kvalitní testy na prověření úrovně pozornosti a paměti. Je předpoklad, že se tyto testy budou dále vylepšovat. Přímé zprávy o sledování účinku těchto látek (nootropik) v závislosti na jejich chemické struktuře nemáme, a tak si myslím, že do jisté míry se jedná o typický přenos tvaru: vstup - černá skříňka - výstup. Žel tento stav je zatím odsouzen k setrvání, protože přesvědčit se přímou metodou, co se vlastně v mozku s určitým lékem děje, nemůžeme. Proto zde dochází k připodobnění s výzkumy na člověku podobných zvířatech. Jedná se o jisté farmakologické modelování. Čím je však látka složitější, tím je problematičtější stanovit její přesný účinek, např. v CNS člověka. Přirozeně se nabízí v této souvislosti otázka, zda by nemohly existovat i léky s tzv. eugenickou působností, tedy takové, které by potencovaly např. tvůrčí schopnosti člověka. Můj názor je ten, že v budoucnu bude možné látky stimulující duševní pochody u člověka připravit. Domnívám se však, že jakékoliv umělé vylepšení psychických charakteristik lidí pomocí speciálních nootropik by bylo zášahem proti přírodě. Nemyslím si, že tohle je právě ta cesta, kterou by se lidé měli dát. Z nootropik by se vlastně stalo něco takového, jako je droga, a její výroba jistě není cílem vědců. Myslím si, že v tomto konkrétním případě by mělo jít o snahu farmakologů, lékařů a psychologů, aby se vyhasinající již citované psychické funkce zachovaly či znovuobjevily alespoň ve kvalitě, kterou má průměrný člověk.

Tento článek je napsán pro pana Suchardu z Třebíče a věřím, že v blízké době přibude i nějaký článek od něho.

KAREL MEJZLÍK

Pište nám!

Důležité informace - čtete prosím celé

Přípustná forma odevzdání vašich příspěvků je na 3,5" disketě s přiloženým výtiskem z tiskárny. Diskety samozřejmě vracíme (nezapomínejte si je prosím podepisovat, máme jich doma často několik desítek). Krátké příspěvky a inzertáty (zhruba do deseti řádek) lze dodat i v rukopise. Pokud napíšete více článků, rozdělte je laskavě do příslušného počtu souborů a pokud možno se je pokuste nějak "inteligentně" pojmenovat (někteří nám dají jeden soubor se čtyřmi články viditelně náležejícími do různých rubrik a nazvou jej casopis.* nebo mensa.*).

Většina z vás bude asi používat editor T602. Zde je třeba dodržet tyto zásady:

- nastavit Aktivní okraje, ale zrušit zarovnávání
- neukončovat řádky klávesou Enter (s výjimkou konce odstavce)
- levý okraj nastavit na 1

Můžete případně psát i ve Wordu for Windows (do verze 6.0), ale používejte laskavě pouze základní fonty (např. Arial CE, Times New Roman CE, Courier CE). Použít můžete i jiné editory s tou podmínkou, že soubor odevzdáte vyexportovaný do formátů ASCII, DOS Text, příp. RTF. Export uvítáme i z výše uvedeného Win Wordu.

Pro všechny platí ještě další zásady:

- nedělit slova na konci řádků - nadpisy článků nepsat velkými písmeny, mezi nadpis a článek a článek a váš podpis nevkládat prázdné řádky
- za tečky, čárky, vykřičníky a otazníky vkládat mezery (ale ne před ně, prosím, i takto samozřejmě někteří dovedou spáchat!)
- pro zvýraznění nepoužívat tučné písmo nebo podtržítka (pište prosím pouze standardním písmem, např. kurzíva nebo velká či široká písmena se při exportu změni na obyčejná); co si přejete zvýraznit, uzavřete mezi hvězdičky (nebo zvýrazněte na přiloženém výtisku)
- neodsazovat první řádku odstavců
- tabulky, rovnice a obrázky dodejte zvlášť na

papíře nebo na disketě ve formátu *.BMP, *.DIB, *.CDR (až do verze 5.0), *.GIF, *.IMG, *.JAS, *.MAC, *.MSP, *.PCX, *.PIC, *.RAS, *.RLE, *.TGA, *.TIF, *.WMF, *.WPG, *.XLC nebo *.XLS; fotografie a obrázky určené ke scannování je nyní možno dodávat až v den uzávěrky.

Ještě jednou k příspěvkům, které nejsou v požadované formě:

Výjimečně můžeme přijímat příspěvky v psané podobě. Požadavky jsou pak následující: příspěvek musí být napsán na psacím stroji, čitelně (nejlépe s novou páskou), pouze na bílém papíře, s řádkováním nejméně 1,5 (vše kvůli tomu, aby to bylo čitelné pro naše OCR - čtecí program scanneru). Takovéto příspěvky budeme přijímat pouze od lidí, kteří skutečně přístup k počítači nemají, od nikoho jiného již příspěvky nepřepsané na disketu brát nebudeme.

Pokud přístup k počítači máte, ale opravdu nemůžete použít žádný z výše uvedených programů (např. máte jen sázecí program Cicero nebo jiný "pochybný"), je nutné, aby přiložený výtisk byl z laserové tiskárny, jelikož pouze tato kvalita má zaručeno bezproblémové přečtení OCRkem.

Elektronické posílání příspěvků:

Příspěvky ve formátu UU-encode zašlete elektronickou poštou na adresu:

MENSA-REDAKCE@CS.FELK.CVUT.CZ

Alternativně lze příspěvek uložit pomocí anonymního FTP (režim BINARY!) do adresáře PUB/INCOME/MENSA

na CS.FELK.CVUT.CZ; je nutné poslat e-mail nebo jinak dát vědět o uložení příspěvku!

Příspěvky bez české diakritiky se nepřijímají. Uzávěrka elektronicky zaslanych příspěvků je obvykle 2 dny před normální uzávěrkou časopisu (redakce nemá bohužel e-mail doma).

Na závěr bychom chtěli všechny příspěvatelé požádat, aby své soubory nejprve prošli nějakým SpellCheckem, případně dali příspěvek někomu přečíst. Sám autor obvykle pravopisné a gramatické chyby nebo překlepy snadno přehlédne. Není vždy v silách redakce všechny technické a gramatické nedostatky příspěvků odstranit.

Samozřejmě by mělo být podepisování se celým jménem; pro kontakt můžete uvádět i svou

adresu. V odůvodněných případech, kdy by chtěl pisatel zůstat v anonymitě, zveřejníme pouze jeho zkratku (nám by své jméno sdělit měl). Pro lepší představu čtenářů je dobré přidat i datum vzniku příspěvku (např. protože se nemusí dostat hned do následujícího čísla časopisu).

Fyzické předávání příspěvků je pravidelně možné na pražských akcích DPH a KKK. Když pošlíte diskety poštou (na adresu redaktorů, ne na mensovní P.O. box!) radíme použít doporučenou zásilku a dále nám napsat, jakou formou chcete disketu vrátit.

LUDEK G. KOVÁŘ, ŠÉFREDAKTOR

LUDMILA KOVÁŘOVÁ, TECHNICKÁ REDAKTORKA
BENKOVA UL. 1698/9, 149 00 PRAHA 4 - CHODOV

40letá nekuřačka, absolventka SEŠ s dlouholetou praxí v administrativě a kratší v obchodě, se základními znalostmi v obsluze počítače, hledá zajímavé povolání. Je neznalá jazyků, spolehlivá, tvořivá se solidními rozumovými předpoklady.

Předem děkuji za nabídky do společnosti nekuřáků. Adresujte je na tuto adresu:

Karel Mejzlík, Kolbenova 30/804,
190 00 Praha 9

Seznamovací inzerát

Jsem mladá, temperamentní (někdy až moc), vysoká (178 cm + 8 cm podpatky) mensanka. Vzhledem k tomu, že můj počítač stereotypně vrčí a neumí se smát, hledám mladého temperamentního muže do 25 let s kladným vztahem ke zvířátkům, sportu, přírodním vědám a počítačům, který se smát umí a moc často nevrčí. Pokud někdo takový existuje a chtěl by se se mnou seznámit, byla bych ráda, kdyby napsal na níže uvedenou adresu. V případě, že zrovna nemůže najít obálku na dopisy, mohl by i zavolat na tel. 02/311 25 08.

Tereza Tušarová, Zelená 21a,
160 00 Praha 6

Náš časopis

Malinko o historii časopisu

Občas mě napadne taková hloupost: rozložit si všechny naše časopisy po pokoji a dívat se, jak se tento plátek vyvíjí. Naposledy jsem to udělal, když mi Alena Kulhánková přinesla listopadový časopis.

Jednak jsem si všiml, že náš milý Gumruš (Luděk Kovář) zatvrzele opakuje na titulních stranách časopisu, že jde o 3. ročník, přestože je to už ročník 6. První časopis byl totiž vydán v dubnu roku 1990 (ano, 6. ročník když počítáme i "federální" Mensu, ale pouze 3. ročník časopisu samostatné Mensy ČR - pozn. red.).

Našeho časopisu vyšlo k tomuto dni (2. 11. 1995) 44 čísel a teprve od 7. čísla ročníku 1994 získal malý formát A5. Předtím byl formátu A4. Na jeho titulní straně se mimo jiné vystřídal Franz Kafka s neinteligentnější ženou světa (Marilyn vos Savant), Ladova kresba s plakátem šumperského Parconu (což je "sjezd" sci-fistů), Psion ("PC" do kapsy) s Jirákovým vtípem ("Ano, Tvůj tatínek je velice inteligentní, ale protože je úplně blbej, je mu to na hovno."). 7x se objevila na obálce soutěž MCM, tedy Miss of Czech Mensa, a nechápu, proč by se nemohl objevit pro jednou i Missák (ó, náš velký předseda, v minulém časopise se již stalo dle Tvého velkodušného přání © - pozn. red.), třeba ten, co to vyhraje, nebo Miss, jak se objímá s Missákem. Kresby mensanů jsem viděl 4x a 2x byl na titulu Albert Einstein.

Na titulní straně se za těch 6 let vystříдалo 10 různých hlaviček s nápisem Mensa. Je vidět, že Mensa je dynamická organizace :-).

JAN FIKÁČEK

P.S.: Kdyby ještě někdo z těch, co nepoužívají Internet, uvažoval nad tím, co je to ":-)", pak vezte, že z nedostatku mimoslovní komunikace se v e-mailech epidemicky rozšířily tyto "symboly", které znamenají leccos. Tenhle ":-)" třeba to, že se to bere s úsměvem a ne zcela vážně. Je to totiž smějící se obličej "na ležáčku".

Nabídka Mensy

Adresa: P.O. Box 20, Moravská 9, 120 00 Praha 2, nebo Alena Kulhánková

Časopis Mensy:

Poslední číslo pro nemensany

Předplatné na rok pro nemensany:

- roční	15,- Kč
- půlroční	200,- Kč
- čtvrtletní	100,- Kč
- do zahraničí	50,- Kč
- pro členy Mensy ČR	40 USD, 25 GBP, 60 DM
- pro členy Mensy SR	zdarma (Dětská Mensa 120,-)
	200,- Kč

Předplatné pro mensany

Komplet všech čísel časopisu vyšlých od roku 1990 do konce roku 1992

Komplet všech čísel časopisu vyšlých od roku 1990 do konce roku 1992

Komplet všech čísel časopisu vyšlých během roku 1993

Komplet všech čísel časopisu vyšlých během roku 1993

Komplet všech čísel časopisu vyšlých během roku 1994

Komplet všech čísel časopisu vyšlých během roku 1994

Stanovy Mensy

Adresář členů Mensy k 10. 10. 1994 (jen pro členy Mensy)

Testy IQ pro PC, včetně diskety (Test IQ 174 a předvstupní)

Odznaky s mensovním emblémem

Mensovní trička (vel. M, L, XL, XXL)

Trička s tříbarevným motivem za 90,- Kč (70,- při min. 50 ks) distribuuje pouze místní skupina Olomouc !!!

Pokyny k objednání

Není-li uvedena možnost zaslání na dobírku, pošlete příslušnou částku obyčejnou složenkou typu C (dostanete ji na každé poště) na adresu P.O. Boxu. Svou adresu uveďte přesně včetně PSČ. Na zadní stranu složenky do zprávy pro příjemce napište svou objednávku, je zbytečné posílat vysvětlující dopisy či korespondenční listy. Rovněž nám neposílejte kontrolní ústřížek, je Vaším dokladem o zaplacení, takže jej pečlivě uschovejte. Složenku ve vlastním zájmu vyplňte čitelně, předejdete tak chybnému vyřízení své objednávky. Objednávku za více než 100,- Kč z jedné adresy je možno vyříditi na dobírku, poštovné Vám bude připočítáno. Máte-li sami zájem něčím přispět do této nabídky, pošlete jeden exemplář včetně ceny a Vašich podmínek poštovního styku na adresu P.O. Boxu.

Adresář Mensy

Členové Rady Mensy České republiky:

Předseda

Jan Fikáček, P.O. Box 20, Moravská 9, 120 00 Praha 2, tel. 02/581 92 83, e-mail: fikacek@prfdec.natur.cuni.cz (testování IQ, přednášky, propagace Mensy, zakladatel a předseda Einsteinovy společnosti)

1. místopředseda

Tomáš Houška, Václavkova 2, 160 00 Praha 6, tel. 02/320 745 (ředitel Gymnázia Budánka)

2. místopředseda a hospodář

Radim Němec, Z. Štěpánka 1780, 708 00 Ostrava-Poruba, tel. 069/44 47 54 (SIG Psychotronika, SIG Puzzle, místní skupina Ostrava)

SIG koordinátor

Milada Pytelová, Křídlovická 66, 603 00 Brno, tel. 05/4321 4290, e-mail: hanova@econ.muni.cz

Dětská Mensa

Kateřina Havlíčková, Pšeničková 678, 142 00 Praha 4, tel. 02/471 7690 (Nadace Mensa gymnázia)

Zahraniční styky

Jiří Bělohávek, Komornická 30, 160 00 Praha 6, tel. 02/311 30 38 (SIG Puzzle, testování, SIGHT - Služba pro informace, poradenství a pohostinnost pro mensovní cestovatele)

Místní skupiny

Aleš Okon, V. Vacka 1671, 708 00 Ostrava-Poruba, tel. 069/44 76 63, e-mail: okona@isc.upol.cz, (SIG Existencialistická hudba, místní skupina Olomouc)

Technická redaktorka časopisu

Ludmila Kovářová, Benkova 1698/9, 149 00 Praha 4 - Chodov

Šéfredaktor časopisu

Luděk G. Kovář, Benkova 1698/9, 149 00 Praha 4 - Chodov, tel. 02/79 27 794 (jen v nutných případech!), e-mail: kovarlud@Praha1.ff.cuni.cz (SIG Plesy)

Psycholožka

Dagmar Jilková, V. Záhořském 331, 190 12 Praha 9, tel. 02/72 76 27

Místní skupina Ústí nad Labem

Václav Fořtík, Svojsíkova 28, 400 11 Ústí n. L., tel. 047/403 63 (Nadace Mensa gymnázia, SIG Bříd, SIG Rétorika)

Další aktivní členové Mensy České republiky a SIGy:

Místní skupina Olomouc

Karel Sýkora, Norská 48, 779 00 Olomouc, tel. 068/541 21 54

Místní skupina Písek

Petr Košíček, Šrámkova 130, 397 01 Písek, tel. 0362/594 96

Místní skupina Plzeň

Aleš Boháč, Lábkova 77, 318 06 Plzeň, tel. 019/28 46 00 (SIG Ženy)

Místní skupina Prostějov

Jan Walla, Kučerova 22, 796 01 Prostějov, e-mail: walla@isc.upol.cz

Pražská knihovna

Kateřina Vávrová, Kubánské nám. 8, 100 00 Praha 10 - Vršovice, tel. 02/6114 2268 (do práce) nebo 02/730 469 (domů), e-mail: vavrovak@omni.cz

SIG Puzzle

Jaroslav Flejberk, Klapálkova 2242/9, 141 00 Praha 4, tel. domů 02/769595, tel. zam. 02/778741, 778941, fax: 773962, e-mail: coscompu@login.cz

Business Club

Aleš Hodina, poste restante, Opletalova 40, 110 07 Praha 1, tel. 02/77 77 45, 019/79 66 551 e-mail: xhoda01@st.vse.cz

SIG Outdoors

Vlastimil Daněk, Hládkov 11, 160 00 Praha 6, tel. 02/355 354

SIG Dračí doupe Praha

Vašek Pícha, Jasanová 1492, 250 01 Brandýs n.L., tel. 0202/802 173

SIGy E-mail, Peníze, Hudba, Sci-fi

Zdeněk Pytela, Křídlovická 66, 603 00 Brno, tel. 05/4321 4290, e-mail: letty@phil.muni.cz

SIG Medicíny

Daniel Malíš, Lamačova 916, 152 00 Praha 5, tel. 02/581 45 93

SIG Globální problémy lidstva

Jaroslav Souček, Papírníková 608, 142 00 Praha 4 - Kamýk, tel. 02/47 11 298 (SIG Hubbleův teleskop a relativita)

SIG Hry Brno

Tomáš Počarovský, Listový koleje, blok C, pokoj 283, Kounicova 46/48, Brno, e-mail: xpocar00@dcse.fee.vutbr.cz

SIG RPG (Cyberpunk 2020)

Lukáš Svěcený, Ke Kamínce 1287/2, 156 00 Praha 5 - Zbraslav, tel. 02/792 06 56

SIG Recese

Michal Thoma, Všehrdova 6, 118 00 Praha 1, tel. 02/539 034

Einsteinova společnost - sekretář

Pavel Kotáb, Laudova 1015, 163 00 Praha 6, tel. 02/301 16 32

Videodokumentace

Petr Kozel, Stará louka 56, 360 01 Karlovy Vary, tel. + záz.n.: 017/25 777

Sekretářka Mensy České republiky (informace, klubovna apod.):

Alena Kulhánková, Šimáčkova 13, Praha 7, tel. domů + záz.n.: 02/80 21 37

Kontaktní adresy Mensy České republiky:

Místní skupina Praha

P.O. Box 20, Moravská 9, 120 00 Praha 2 (také Rada České Mensy)

Místní skupina Brno

P.O. Box 118, 615 00 Brno

Místní skupina Olomouc

P.O. Box 89, 779 00 Olomouc

Pražská klubovna Mensy

Na Zličově 33, 152 00 Praha 5 (není poštovní adresa!)